

Bestuursbureau Scholengroep Perspectief

JAARVERSLAG 2019

Scholengroep Perspectief

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. Het schoolbestuur

1.1 Organisatie

1.2 Profiel

1.3 Dialoog

2. Verantwoording beleid

2.1 Onderwijs & kwaliteit

2.2 Personeel & professionalisering

2.3 Huisvesting & facilitaire zaken

2.4 Financieel beleid

2.5 Risico's en risicobeheersing

3. Verantwoording financiën

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

3.2 Staat van baten en lasten en balans

3.3 Financiële positie

Voorwoord

Het afgelopen jaar is voor Scholengroep Perspectief een rollercoaster geweest. Medio 2019 werd de bestuurder, Meeme Wever, ziek en heeft zijn werk vervolgens neergelegd. Per 1 januari 2020 zou hij terugreden als bestuurder, maar dat heeft hij helaas niet gehaald. Eind 2019 is hij overleden. Dat heeft impact gehad op iedereen binnen én ook buiten de organisatie. Hoewel de voortgang van werkzaamheden was geborgd, neemt dit niet weg dat dit emotioneel een sterke wissel heeft getrokken op alle medewerkers. Parallel aan deze situatie liep ook nog eens de werving van een nieuwe bestuurder. Rond de jaarwisseling kon de procedure daarvoor succesvol afgerond worden.

Het is het uitgangspunt van het bestuur dat iedereen een goed beeld krijgt van alle activiteiten binnen Scholengroep Perspectief. Uiteindelijk is het zo dat alle werkzaamheden van de groepsleerkrachten, de IB-ers, de directeuren, het ondersteunend personeel, de MR-en, de GMR, de Raad van Toezicht en het College van Bestuur verricht worden om de kinderen kwalitatief hoogwaardig onderwijs te bieden.

Het bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening het Jaarverslag 2019 van Scholengroep Perspectief. We leggen in dit verslag verantwoording af over het gevoerde beleid. Dat willen we intern doen naar onze scholen, het toezichthoudend orgaan en de GMR. Daarnaast is dit verslag tevens bedoeld om extern verantwoording af te leggen aan de overheid.

Dit jaar maken we voor het eerst gebruik van het format dat ons is aangereikt door de PO-Raad. Dit format voldoet aan alle wettelijke eisen om een volledig, maar bondig verslag te schrijven. De indeling bestaat uit 3 hoofdstukken met elk maximaal 5 paragrafen. Het eerste hoofdstuk bevat algemene informatie over het bestuur. Het tweede hoofdstuk blikt terug op de resultaten van het beleid van het verslagjaar. En het derde hoofdstuk bevat een toelichting op de financiële situatie van het bestuur. Om het verslag inhoudelijk overzichtelijk te houden, is ervoor gekozen om te werken met korte informatieve teksten om vervolgens naar de bijlagen te verwijzen v.w.b. meer uitgebreide informatie.

Rob Brunekreeft
Bestuurder Scholengroep Perspectief
(per 1 april 2020)

1. Het schoolbestuur

1.1 Organisatie

Contactgegevens

• Naam schoolbestuur	Scholengroep Perspectief
• Bestuursnummer	41358
• KvK-nummer	02078858
• Adres	Loodzetter 7, 9502 EW Stadskanaal
• Telefoonnummer	0599-612 612
• E-mail	info@sgperspectief.nl
• Website	www.scholengroeperspectief.nl

Contactpersoon

Met wie kan er contact worden opgenomen met vragen naar aanleiding van het bestuursverslag?

- Rob Brunekreeft
- Bestuurder (per 1 april 2020)
- 0599-612 612

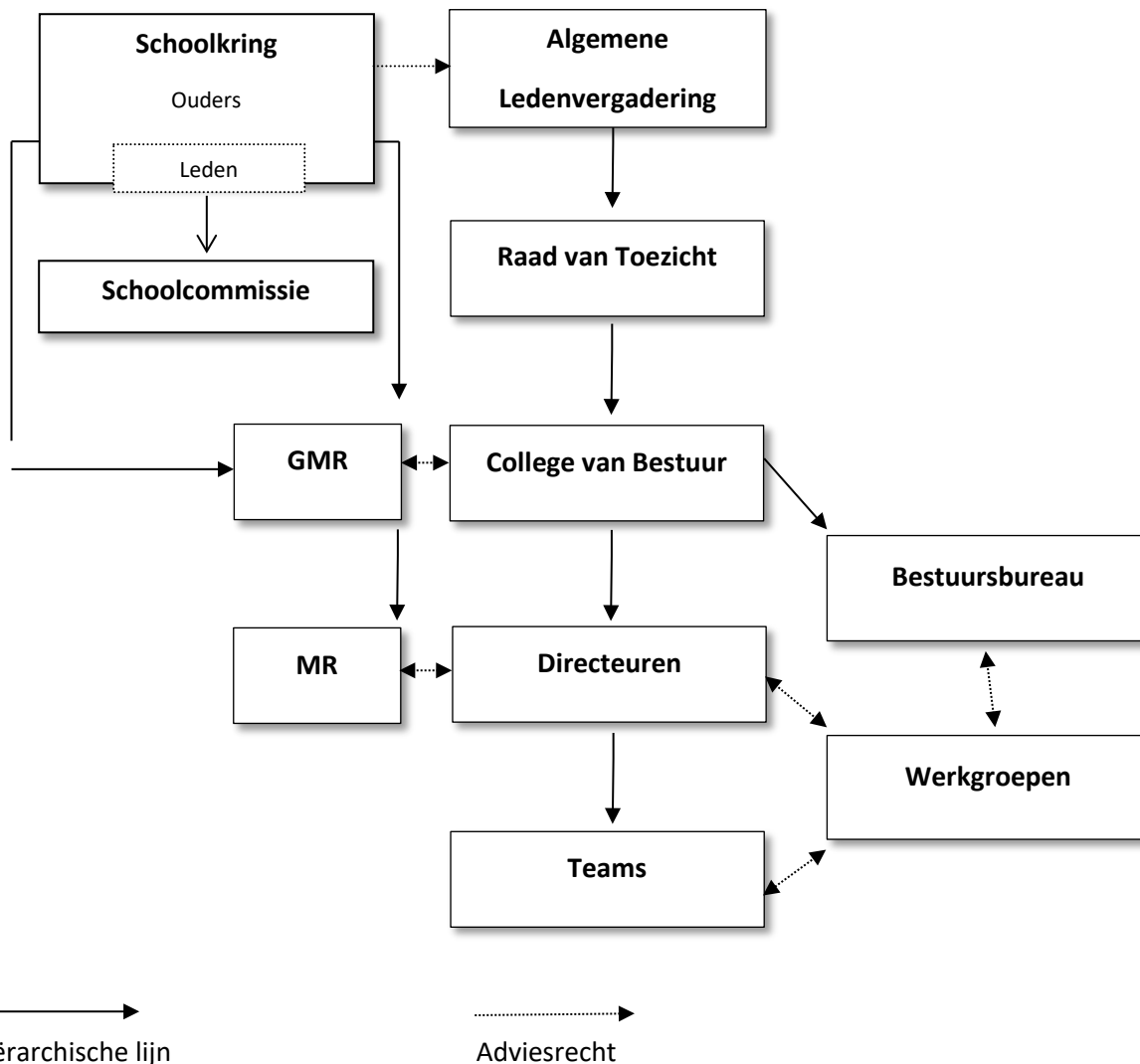
Overzicht scholen

Onder Scholengroep Perspectief vallen 14 scholen, waarvan 12 scholen regulier basisonderwijs bieden. De overige 2 scholen betreffen een school voor speciaal basisonderwijs en een school voor speciaal onderwijs met tevens een afdeling voor voortgezet speciaal onderwijs. Meer informatie over elke school is te vinden op onze eigen website [Scholengroep Perspectief.nl](http://ScholengroepPerspectief.nl) en daarnaast op [Scholen op de Kaart](#).

Juridische structuur

De juridische structuur is een vereniging.

Organisatiestructuur

De zwarte pijlen zijn alleen hiërarchisch in de rechterhelft van het schema. In de linkerhelft duiden ze adviesrecht aan. De stippellijn in de rechterhelft geeft ook hier het adviesrecht aan.

Scholengroep Perspectief heeft een Bestuursbureau waar naast de bestuurder 9 medewerkers werkzaam zijn. Een deel van de personele en financiële administratie is uitbesteed aan het administratiekantoor Akorda te Zwolle.

Governance

In de [Code Goed Bestuur in het primair onderwijs](#) zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. Zowel Bestuur als Raad van Toezicht onderschrijven de inhoud van de code. De geactualiseerde code is onderwerp van gesprek tussen bestuur en toezichthouder. Enerzijds bedoeld om de bepalingen te toetsen aan het eigen handelen en anderzijds om de scheiding tussen bestuur en toezicht helder en scherp in beeld te houden. De bevoegdheden van de Raad van Toezicht, resp. het College van Bestuur zijn vastgelegd in de [Statuten van de Vereniging](#).

Functiescheiding

De scheiding tussen bestuur en intern toezicht is op basis van de [Code Goed Bestuur](#) uitgewerkt in het two-tier model. D.w.z. dat er sprake is van een functionele scheiding tussen bestuur en toezicht. Dit zijn 2 aparte organen binnen de vereniging.

Bestuur

Het College van Bestuur bestaat uit één persoon, te weten:

- Meeme Wever, bestuurder (t/m augustus 2019)
Nevenfuncties: geen

Om gezondheidsredenen heeft de bestuurder medio 2019 het werk moeten neerleggen. De Raad van Toezicht heeft voor de periode vanaf september 2019 tot de aanstelling van een nieuwe bestuurder als waarnemend bestuurders aangesteld:

- Sjoerd Boonstra
- Tineke Rozema

Beide waren als stafmedewerkers reeds werkzaam binnen Scholengroep Perspectief.

Intern toezichtsorgaan

De Raad van Toezicht bestaat uit 5 personen, te weten:

- Henk Veninga, voorzitter
Nevenfunctie(s): Scriba CGK Mussel
- Annemarie Wiegersma
Nevenfunctie(s): Geen
- Henk Timmer (t/m mei 2019)
Nevenfunctie(s): Geen
- Cora Prummel (t/m mei 2019)
Nevenfunctie(s): Geen
- Jan Bessembinders (vanaf juni 2019)
Nevenfunctie(s): Voorzitter bestuur Stichting Leergeld Zuidoost Groningen
Voorzitter bestuur Stichting Gebiedsfonds Stadskanaal op Zon
Voorzitter bestuur Stichting Smeerling-Metbroek
Voorzitter bestuur Stichting Beheer Evenemententerrein Onstwedde
Voorzitter bestuur Stichting Ondersteuning Groninger Dorpen
Vicevoorzitter bestuur Vereniging Groninger Dorpen
Vicevoorzitter raad van toezicht Stichting voor bijzonder VO Ubbo Emmius.
- Okko Dijkstra (vanaf juni 2019)
Nevenfunctie(s): Coördinator asielzoekerswerk GKV Mussel
Lid Helping Hands (bijbelonderwijs aan asielzoekers vanuit CGK en GKV
Lid werkgroep Present Zuidoost Groningen in Stadskanaal en
projectbegeleider van vrijwilligersklussen
Lid steunfractie van de Christenunie gemeente Stadskanaal
Campagneleider ChristenUnie Stadskanaal
Duo campagneleider ChristenUnie Provinciale ChristenUnie
- Ype Kootstra
Nevenfunctie(s): Lid RvT Christelijke Stichting BCM Zorg en Dienstverlening.

Het jaarverslag van de Raad van Toezicht is als bijlage toegevoegd aan dit jaarverslag (bijlage 1).

Medezeggenschap

MR

Aan iedere school is een medezeggenschapsraad (MR) verbonden, vergelijkbaar met een ondernemingsraad in het bedrijfsleven. Ouders en leerkrachten vormen samen de medezeggenschapsraad. De oudergeleding wordt uit en door de ouders gekozen en de personeelsgeleding uit en door de personeelsleden verbonden aan de school.

De leden van de medezeggenschapsraad adviseren en beoordelen allerhande schoolzaken, zoals het schoolplan, de schoolgids, de ouderbijdrage, enz. De zittingstermijn van de leden van de MR is vier jaar. Na deze

periode kan een aftredend lid zich herkiesbaar stellen. Bij het aflopen van de zittingstermijn van de leden dienen er verkiezingen te worden uitgeschreven, indien zich meerdere nieuwe kandidaten hebben gemeld.

GMR

Voor schooloverstijgende beleidsbeslissingen, zoals bijvoorbeeld de vaststelling van de begroting of het bestuursformatieplan heeft het bestuur de instemming of het advies nodig van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) om een besluit vast te kunnen stellen.

De GMR bestaat uit 6 medezeggenschapsraadsleden, met drie leden als vertegenwoordiging van de ouder- en drie van de personeelsgeleding. De GMR beschikt over haar eigen reglement en heeft adviesrecht of instemmingbevoegdheid over de te nemen besluiten van het college van bestuur.

Het jaarverslag van de GMR is als bijlage toegevoegd aan dit jaarverslag (bijlage 2).

1.2 Profiel

Missie & visie

Onze missie

Wij kiezen voor kwalitatief hoogwaardig onderwijs binnen een professionele en lerende omgeving. Een bewuste keuze met een hoge ambitie. Dat willen we realiseren door aan onze leerlingen een grote dosis aan kennis en vaardigheden mee te geven én gericht te werken aan houding en gedrag in de persoonlijke ontwikkeling, zodat zij zich toegerust voelen voor de stap naar het vervolgonderwijs en het vinden van hun weg in de maatschappij. Om dit te bereiken steken we in op veel kennisontwikkeling zodat leerlingen betere leerresultaten behalen. Uit onderzoek blijkt namelijk dat onderwijsprestaties een goede voorspeller zijn van onder andere levensresultaten, zoals: beroepsstatus, geluk, gezondheid en zelfs de levensverwachting. Dat mag zeker niet los worden gezien van onze christelijke identiteit. Onze scholen zijn daarom op een effectieve en efficiënte wijze ingericht en medewerkers in alle lagen van de organisatie dragen bij aan het realiseren van deze missie.

Onze visie

Vanuit onze missie hebben we nagedacht over een visie op leren en onderwijs. Daarbij hebben we ons laten leiden door het visiemodel met de volgende 4 deelgebieden: visie op leren, visie op leren organiseren, visie op professionaliteit en visie op veranderen (zie afbeelding). Deze visie dient als normatief kader waarmee de belangrijkste vragen over het onderwijs worden gesteld, namelijk: hoe werkt leren? Hoe kunnen we dit leren organiseren? Wat verwachten we van een professional? Hoe kunnen we de organisatie hierin veranderen?

Een uitgebreide beschrijving van deze visie is opgenomen in ons [Bestuursbeleidsplan 2019-2023](#).

Strategisch beleidsplan

De volgende speerpunten staan centraal in ons beleidsplan voor de komende jaren:

- Onderwijsorganisatiestructuur
Vanuit visie op leren het overwegend klassikaal systeem op een andere manier inrichten v.w.b. de organisatie van onderwijs en begeleiding.
- ICT
Visie op gebruik en inzet van ICT binnen onze organisatie en op scholen en vervolgens de uitwerking van de visie en uitgangspunten naar een beleidsplan bovenschools en deelplannen per school.

- Personeelsbeleid
Visie op toekomstig en gemoderniseerd personeelsbeleid.
- Brede ontwikkeling
Cognitieve ontwikkeling blijft belangrijk, maar daarnaast willen we meer accenten leggen op de brede ontwikkeling van onze leerlingen, waarbij de doeldomeinen van Biesta het uitgangspunt zijn (zie 1.4).
- Samenwerking kinder- en peuteropvang
Intensiveren van contacten die verder gaan dan uitwisseling van informatie en dossieroverdracht. Nadenken over visie op samenwerking en integratie/fusie van basisonderwijs en kinderopvang.
- Ouderbetrokkenheid
Afstemming tussen school en ouders over communicatie, participatie en curriculum en betrekken van ouders in de schoolondersteuning en bij de schoolorganisatie.

Toegankelijkheid & toelating

De scholen van Scholengroep Perspectief werken vanuit een christelijke en/of algemeen bijzondere achtergrond.

Voor kinderen van ouders die dit respecteren dan wel onderschrijven zijn onze scholen toegankelijk. Op basis van wet- en regelgeving hebben wij de toelating van nieuwe leerlingen vastgelegd in het [Protocol Aanmeldingsprocedure Leerlingen](#).

1.3 Dialoog

Verbonden partijen

Organisatie of groep	Beknopte omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
OOGO Stadskanaal	Structureel overleg tussen schoolbesturen en gemeente
OOGO Westerwolde	Structureel overleg tussen schoolbesturen en gemeente
Beheeroverleg Acaciahof	Gebruikersovereenkomst, overleg en afstemming gebruik MFA
Stichting De Bast	Samenwerkingsovereenkomst, overleg en afstemming gebruik gebouw
Cosis	Gebruikersovereenkomst, overleg en afstemming gebruik gebouw
Stichting Future4Kids	Samenwerkingsovereenkomst onderwijs en bedrijfsleven Stadskanaal m.b.t. techniek
Stichting Welstad	Samenwerking m.b.t. allerlei thema's binnen het sociale domein
RZijn Kinderopvang	Samenwerkingsovereenkomst m.b.t. opvang en begeleiding jonge kinderen
Stichting Peuterwerk	Samenwerkingsovereenkomst m.b.t. opvang en begeleiding jonge kinderen
KidsFirst	Samenwerkingsovereenkomst m.b.t. opvang en begeleiding jonge kinderen
Kinderopvang Ninimini	Samenwerkingsovereenkomst m.b.t. opvang en begeleiding jonge kinderen
Verus	Lidmaatschap vereniging ter ondersteuning van besturen
PO-Raad	Lidmaatschap sectororganisatie belangenbehartiging primair onderwijs
Vereniging Perspectief	Jaarlijkse verantwoording aan de leden van de schoolvereniging
GMR	Structureel overleg medezeggenschap besluitvormingsprocedure
Directeurenoverleg	Structureel overleg advisering beleidsontwikkeling en organisatievraagstukken
Ubbo Emmius	Overleg aansluiting primair en voortgezet onderwijs
RSG	Overleg aansluiting primair en voortgezet onderwijs
Inspectie van Onderwijs	Contacten m.b.t. de wettelijke verplichtingen en uitvoeringsregelingen
PICTO	Samenwerkingsovereenkomst tussen aantal besturen m.b.t. organisatie ICT (gebruik)

Heutink ICT	Contract dienstverlening m.b.t. ICT (infrastructuur en hard- en software)
Syplon	Contract dienstverlening m.b.t. onderhoud gebouwen en huisvestingszaken
Akorda	Contract administratieve en bestuurlijke ondersteuning

Samenwerkingsverbanden

Het schoolbestuur maakt deel uit van onderstaande samenwerkingsverbanden.

Samenwerkingsverband	Beknopte omschrijving van de vorm van de dialoog of samenwerking en de ontwikkelingen hierin
SWV 20-01 PO	Het AB van het SWV wordt gevormd door de besturen van de aangesloten organisaties. Vanwege de omvang is het SWV opgedeeld in 4 subregio's. Onze Scholengroep valt onder subregio Zuidoost-Groningen. De participatie binnen dit verband is actief.
SWV 20-02 GO	Omdat aan een van onze scholen een afdeling voor VSO verbonden is, maken we ~~deel~~ ook deel uit van het SWV voor Voortgezet Onderwijs. Wij zijn daarbij aangesloten bij het SWV Groninger Ommelanden (GO). Deelname aan dit verband is beperkt.

Klachtenbehandeling

In 2019 is er één klacht geweest via de interne klachtenprocedure. Na overleg met de vertrouwenspersoon is deze klacht samen met school opgepakt en naar tevredenheid van school én ouders afgehandeld. Er zijn geen klachten ingediend bij desbetreffende landelijke instanties. De Klachtenregeling is in 2019 geactualiseerd en opnieuw vastgesteld.

2. Verantwoording beleid

In dit hoofdstuk verantwoordt het bestuur het gevoerde beleid op de volgende beleidsterreinen: Onderwijs & kwaliteit, Personeel & professionalisering, Huisvesting & facilitaire zaken en Financieel beleid. Het hart van deze paragrafen wordt gevormd door de verantwoording van de gestelde doelen, de behaalde resultaten en de mogelijke vervolgstappen. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op de risico's en risicobeheersing.

2.1 Onderwijs & kwaliteit

Onderwijskwaliteit

Wij streven naar kwalitatief hoogwaardig, op onze christelijke identiteit gebaseerd, onderwijs dat goed bereikbaar is en middenin de maatschappij staat. Een bewuste keuze met een hoge ambitie waarin we voor alle leerlingen maximale kansen willen bieden op het voortgezet onderwijs en hun deelname aan de samenleving. In een wereld waarin normen en waarden vervagen en de sociale cohesie steeds minder zichtbaar is, willen wij vanuit onze christelijke normen en waarden de kansen vergroten voor in het bijzonder kinderen die bedreigd worden in het perspectief op een goede toekomst. We richten ons daarbij op drie doeldomeinen:

1. Kwalificatie: Aanleren van kennis, vaardigheden en houdingsaspecten om de wereld te kunnen begrijpen.
2. Burgerschapsvorming: Het vormen van onze leerlingen op sociaal en emotioneel gebied tot kritische burgers met normen en waarden die passen bij onze cultuur.
3. Persoonlijk leiderschap: De regie kunnen uitoefenen op de eigen ontwikkeling en deelname aan de samenleving.

Voorwaardelijk hiervoor is een veilige en vertrouwde schoolomgeving. Een leer- en leefgemeenschap die stimulerend werkt als het gaat om de ontwikkeling van de leerlingen op het gebied van deze doeldomeinen. Op de scholen is er een pedagogisch klimaat van rust, regelmaat en structuur waarin wangedrag en pesten niet worden getolereerd. Leraren en andere medewerkers fungeren als rolmodel en zijn eenduidig in hun aanpak voor belonen, corrigeren en straffen. School en ouders zijn partners in het opvoeden van kinderen. De school is de plek voor het formele leren, maar ook buiten de school wordt geleerd. Er is samenwerking tussen ouders en school in het belang van het kind.

Zicht op de onderwijskwaliteit

Het jaar 2019 is een jaar waarin de transitie van oud naar nieuw denken centraal stond. Voorheen was er sprake van een sterke zelfregie van de scholen, waardoor samenwerking en gezamenlijke kaders en draagvlak niet bovenaan stonden. Het opleidingstraject dat we samen met alle directeuren hebben gevolgd heeft geresulteerd in het [Bestuursbeleidsplan 2019-2023](#) waarin de contouren van een moderne organisatie worden geschetst. Dit plan is tevens het kader en uitgangspunt geweest voor de schoolplannen.

Reeds eerder, in 2018, is een kwaliteitsslag gemaakt door op alle scholen dezelfde ondersteuningsstructuur in te richten. Daarmee is niet alleen de onderlinge afstemming tussen scholen versterkt, ook wordt het daardoor voor het bestuur eenvoudiger om ontwikkelingen en resultaten te monitoren.

In 2019 is tevens een start gemaakt met het inrichten van een gezamenlijk kwaliteitssysteem. De overgang naar de nieuwe schoolweging op basis van CBS-gegevens én de invoering van de referentieniveaus kwam voor ons op het goede moment. Dat heeft een enorme impuls gegeven aan de inrichting en normering van ons kwaliteitssysteem.

Er zijn met alle scholen afspraken gemaakt m.b.t. hun ambities wat betreft tussen- en eindopbrengsten. Tevens zijn er afspraken gemaakt om vanaf 2020 te werken met een schoolrapportage waarin alle relevante informatie opgenomen is en voorzien van een analyse en conclusies.

Daarnaast zijn we met ingang van het schooljaar 2019/2020 gaan werken met ambitiekaarten waarin de scholen hun speerpunten uitgewerkt hebben volgens een stappenplan. Monitoring van de voortgang vindt twee keer per jaar plaats middels schoolbezoeken door of namens het bestuur.

Ontwikkeling onderwijskwaliteit door het bestuur

Professionalisering van alle medewerkers hebben we hoog in het vaandel. Directeuren hebben grote invloed op wat er op school gebeurt en de prestatie die daar geleverd wordt. Reden om in de afgelopen jaren met alle directeuren de opleiding 'Effectief leiderschap' te volgen. De directeur zien we als de spil die ontwikkelingen en veranderingen binnen de school in gang zet.

Wij vinden het belangrijk dat ouders betrokken worden en zich betrokken voelen bij de school. Wij zoeken voortdurend naar een maximale afstemming tussen ouders en professionals over wat essentieel is voor de ontwikkeling van de leerlingen. Om deze afstemming tussen ouders en professionals te verbeteren zal de komende jaren o.a. worden ingezet op het optimaliseren van de samenwerking met ouders binnen de school en met medezeggenschapsraden (MR/GMR) op directie- en bestuursniveau.

Verantwoording onderwijskwaliteit door het bestuur

Bestuurlijk handelen binnen de organisatie is gericht op het versterken van de relatie met alle medewerkers. Daarvoor zoeken we de dialoog, spontaan of georganiseerd. Een voorbeeld hiervan is de uitnodiging aan de medewerkers tijdens de staking in het najaar van 2019 om met het bestuur in gesprek te gaan over hun beweegredenen. Deze dialoog zoeken wij om thema's bespreekbaar te maken gericht op het realiseren van onze (lange termijn) doelen, om de onderlinge band en betrokkenheid te bevorderen en vooral om als bestuur en bestuursbureau de verbinden te realiseren met de scholen en de medewerkers op de werkvloer.

Doelen en resultaten ter versterking van de onderwijskwaliteit

Het bestuursbeleidsplan over de periode 2015-2019 bevatte voor het kalenderjaar 2019 geen concrete doelen. Dit omdat we die ruimte wilden gebruiken om het nieuwe beleidsplan te ontwikkelen. In 2018 hebben we daarom 3 doelen gesteld:

1. Het organiseren van een personeelsdag (gerealiseerd in 2018). Doel van deze dag is het inventariseren onder de medewerkers wat de nieuwe thema's moeten worden in het nieuwe beleidsplan.
2. Het ontwikkelen van een gezamenlijke visie (gerealiseerd in 2019). In het [Bestuursbeleidsplan 2019-2023](#) is deze visie uitvoerig beschreven. In de afbeelding hiernaast is de visie kort samengevat weergegeven.
3. Opleidingstraject voor directeuren, waarin 3 modules centraal stonden: persoonlijk leiderschap, leidinggeven aan verandering en toekomstgericht leiderschap. Dit traject is in het najaar van 2019 afgerond door alle directeuren.

Het centraal stellen van leiderschap in het opleidingstraject heeft ertoe geleid dat er een gezamenlijke visie is vastgesteld op leren. Maar nog veel belangrijker is dat er een gezamenlijk kader is vastgesteld waarbinnen nieuwe activiteiten gericht op de onderwijs- en kwaliteitsontwikkeling een plek kunnen krijgen.

Dat heeft geleid tot de onderstaande speerpunten in het schooljaar 2019/2020:

Visie	Implementeren visie op leren.
Kwaliteitssysteem	Inrichting digitaal systeem van kwaliteitszorg, introductie kwaliteits- en ambitiekaarten.
Professionalisering	Organiseren coaching en begeleiding van (startende) leerkrachten.
Personeelsbeleid	Inrichting functiehuis

Hoewel de evaluatie van de uitvoering van deze speerpunten medio 2020 plaats zal vinden, is er al wel een effect zichtbaar als gevolg van de aanpak van deze speerpunten. Twee voorbeelden willen we hier noemen: Het inductieprogramma voor startende leerkrachten heeft een hoge waardering onder de deelnemers. De beoogde scheiding tussen coaching en begeleiding door de coach-schoolopleider enerzijds en de formele gesprekken door de directeur anderzijds begint vorm te krijgen. Beoordeling en begeleiding worden daardoor meer uit elkaar getrokken.

De visie op leren wordt in meerdere scholen sneller zichtbaar dan was beoogd. Meerdere scholen zijn niet alleen gestart met de oriëntatie op de inrichting van PLG's, maar zijn ook bezig met de implementatie daarvan. Enkele directeuren hebben het effect hiervan binnen hun school benoemd en dit ook gedeeld met de andere directeuren binnen het Directeurenoverleg. Daarmee is een eerste stap zichtbaar als het gaat om de teams te betrekken bij schoolontwikkeling en gezamenlijke verantwoordelijkheid te versterken als het gaat om een professionele cultuur.

Onderwijsresultaten

De interne verantwoording van de opbrengsten vindt halfjaarlijks plaats door de scholen aan het bestuur. Daarvoor maken we gebruik van een digitaal model wat betreft de tussen- en eindopbrengsten. In het najaar van 2019 zijn er afspraken gemaakt met de scholen om hun ambities voor dit schooljaar vast te stellen als het gaat om deze tussen- en eindopbrengsten.

We hebben in 2019 gekozen om gezamenlijk te kiezen voor Vensters voor Scholen om onze externe verantwoording te realiseren. De onderwijsresultaten van de scholen zijn te vinden op scholenopdekaart.nl.

Internationalisering

Binnen Scholengroep Perspectief is dit geen thema.

Inspectie

Er is in 2019 geen formeel inspectiebezoek geweest. Wel is er in september een informeel gesprek geweest tussen inspectie en (waarnemend) bestuurders. Dit betrof het voorstellen van de nieuwe inspecteur die de nieuwe contactpersoon namens de inspectie voor het bestuur is. Tevens is geïnformeerd naar de ontwikkelingen binnen Scholengroep Perspectief in het kader van de kwaliteitsontwikkeling. Dit naar aanleiding van het inspectierapport uit 2017.

Visitatie

Er is geen gebruik gemaakt in dit verslagjaar van enige vorm van bestuurlijke visitatie.

Passend onderwijs

Bij de inrichting van de nieuwe samenwerkingsverbanden is indertijd besloten de middelen zoveel mogelijk te decentraliseren. Dat betekent dat besturen voor een belangrijk deel zelf mogen beslissen hoe deze middelen ingezet worden. De beschikbare middelen hebben we als volgt ingezet:

- Formatieve middelen passend onderwijs voor één dag per week per school t.b.v. de werkzaamheden van de ib-er
- Formatieve middelen passend onderwijs voor extra zorg en ondersteuning in de school (deze middelen zijn in 2018 verhoogd door de vrijval van de centrale middelen voor arrangementen)
- Formatieve eigen middelen t.b.v. de inrichting van het expertisecentrum Steunpunt Passend Onderwijs

Scholen hebben daardoor meer ruimte, vrijheid en flexibiliteit gekregen om deze middelen dáár in te zetten waar dat nodig is. Wel is hier de voorwaarde aan verbonden dat deze middelen geormerkt zijn (specifiek bedoeld voor leerlingenondersteuning) én scholen dienen jaarlijks vooraf aan te geven waar deze middelen voor ingezet gaan worden (met toetsing achteraf).

2.2 Personeel & professionalisering

Doelen en resultaten

Wij investeren veel in de professionalisering van onze medewerkers. Zij krijgen de ruimte om zichzelf te blijven ontwikkelen. Tegelijkertijd brengen wij de zeggenschap over het onderwijs terug naar de professional (professioneel statuut). Onze medewerkers zijn vakmensen die weten hoe ze kwalitatief hoogwaardig onderwijs moeten (vorm)geven. Belangrijke focus daarbij is de ontwikkeling van goed functionerende Professionele Leergroepen (PLG) waarin teams met een hoge mate van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid structureel leren en werken aan hun professionaliteit, vakmanschap en de verbetering van het onderwijsprogramma. Focus ligt daarbij op het continu bezig zijn met onderwijskundige verandering en verbetering én het professionaliseren van de hele groep. Essentieel daarvoor is dat de scholen zich de komende jaren een cultuur van openheid en actiegerichtheid eigen maken. Reden waarom (bij)scholing en opleiding in de eerste plaats beschikbaar worden gesteld om deze processen te versterken.

Vanuit dezelfde gedachte zal ook bovenschools vorm en inhoud gegeven worden aan een andere inrichting van de bestuurlijke en ondersteunende organisatie. Daarbij denken we aan de instelling van Directieleerkringen (DLK), waarbinnen een aantal directeuren een gezamenlijke verantwoordelijkheid krijgen voor hun scholencluster. Ook wordt daarin besproken hoe onderwijsondersteuners en stafmedewerkers ingezet kunnen worden. Enerzijds richten ze zich daarbij op het versterken en ondersteunen van de processen op de scholen, anderzijds voeren ze bestuurlijke en/of organisatorische werkzaamheden uit.

Bepalend hierin is een vastgestelde besturingsfilosofie waarin deze gedachten leidend zijn. Het kan dan ook niet anders dan dat de nieuw te benoemen bestuurder leiding gaat geven aan het realiseren van deze inrichting van de organisatie.

Ontwikkelingen

In het kader van het lerarentekort nemen we verschillende initiatieven. Allereerst zetten we in op een goede begeleiding van starters en LIO-ers (gericht op versterken professioneel handelen en regulering van werkdruk voor starters). Daarnaast hebben we een aantal plekken opengesteld voor zij-instromers (deze zijn allemaal ingevuld)

en hebben we intern een traject opgestart voor de opleiding tot leraarondersteuner.

Andere speerpunten die in 2019 zijn opgestart zijn:

Organisatie	Oriëntatie op herinrichting organisatiestructuur (bestuur, management, staf) en de inrichting van leerkringen (PLG en DLK)
Identiteit	Bezinnen op vastgestelde visie op identiteit en de vertaling daarvan binnen de scholen
Personeelsbeleid	Actualiseren functiehuis/ implementeren nieuwe functies als gevolg van cao Invoeren werkverdelingsplan i.c.m. beleid werktijdfactoren en professioneel statuut Professioneel handelen (begeleiding en coaching, opleidingsacademie)

Uitkeringen na ontslag

In het kalenderjaar 2019 zijn er geen kosten voor uitkeringen na ontslag gemaakt.

Aanpak werkdruk

De ontvangen werkdrukmiddelen zijn voor het totale bedrag beschikbaar gesteld aan de scholen. Het gehele bedrag is toegevoegd aan de formatieve ruimte van elke school. Daarbij is aangegeven dat deze middelen:

- geormerkt zijn en zichtbaar ingezet dienen te worden voor het verlagen van de werkdruk;
- worden ingezet op basis van een plan dat samen met het team is opgesteld en de instemming heeft van de PMR;

- in principe als personele middelen ingezet dienen te worden, maar dat daar gemotiveerd van afgeweken kan worden.

Naast de toekenning van de werkdrukkiddelen ontvangen de scholen ook nog extra middelen in het kader van de arrangementenregeling passend onderwijs. Scholen hebben deze middelen ingezet voor onderwijsondersteuning in het primaire proces door het aanstellen van onderwijsassistenten. Op een aantal scholen zijn de werkdrukkiddelen gebruikt om hun werkzaamheden uit te breiden. Echter, in de meeste gevallen zijn voor deze middelen extra leraren aangesteld t.b.v. het splitsen van een groep voor een of meerdere dagdelen of t.b.v. de begeleiding van (groepjes) leerlingen. In onderstaande tabel is een overzicht weergegeven van de inzet van deze middelen.

Tabel Overzicht inzet werkdrukkiddelen voor personeel en professionalisering

Werkdrukkiddelen schooljaar 2018-2019	€ 304.750	7/12 deel is	€ 177.770
Werkdrukkiddelen schooljaar 2019-2020	€ 430.036	5/12 deel is	€ 179.182
Werkdrukkiddelen in kalenderjaar 2019		Totaal 2019	€ 356.952
Inzet personeel in 2019			€ 425.308
Professionalisering in 2019			€ 33.350
Totaal inzet 2019			€ 458.658

Door het bestuur is met de directeuren en ib-ers gesproken over de verlaging van hun administratieve werkdruk. Dat hebben we weten te realiseren door het standaardiseren van bepaalde processen (schoolgids, schoolplan) en het digitaliseren van de ondersteuningsroute (standaard inrichting Parnassys). Eveneens zijn we begonnen om de verantwoording van de onderwijskwaliteit en –opbrengsten te standaardiseren. Dat proces hopen we in 2020 af te ronden.

Strategisch personeelsbeleid

In 2019 is het nieuwe [Bestuursbeleidsplan 2019-2023](#) opgesteld. Daarin hebben we een visie op ‘leren’ vastgesteld.

Onderwijsinhoud wordt daarin verbonden met het organiseren ervan, de mate van professioneel handelen en wat aan veranderprocessen nodig is om onze doelen te bereiken (zie afbeelding pag. 10). De koppeling tussen leren en strategisch personeelsbeleid ligt daarin opgesloten. Niet voor niets hebben we in ons bestuursbeleidsplan dit opgenomen als een belangrijk thema om uit te werken de komende jaren. We hebben in 2019 een start gemaakt of een vervolg gegeven aan de volgende onderwerpen:

- Deskundigheidsbevordering en professionalisering. Uitgangspunt is dat (bij)scholing en opleiding verbonden zijn aan schoolontwikkeling en versterken van de expertise binnen de school.
- Begeleiding en coaching: structureel organiseren van begeleiding en coaching van starters, LIO-ers en het opleiden in de school.
- Competentieontwikkeling: ontwikkelingstraject voor starters in de groei naar basisbekwaamheid.
- Modernisering functiehuis: actualiseren van bestaande beschrijvingen, herschrijven of toevoegen van functiebeschrijvingen (o.a. als gevolg van de nieuwe cao).
- Werkverdelingsplan en werktijdenregeling: invoering 40-urige werkweek en actualiseren van het aanstellingsbeleid. In dat kader dit koppelen aan het werkverdelingsplan om tot een goede werktijden- en taakverdeling te komen voor alle medewerkers.
- Professioneel statuut. Alle scholen hebben aan de hand van een format hun eigen statuut opgesteld, waarin in elk geval de belangrijkste afspraken zijn vastgelegd die binnen de desbetreffende school van toepassing zijn.

De ontwikkeling van nieuw beleid of het aanpassen van het bestaande beleid is in de eerste plaats een zaak van bestuur, directeuren en stafmedewerkers. En uiteraard wat besluitvorming betreft de (G)MR. Waar dit direct

betrekking heeft op de medewerkers wordt informatie gedeeld en het gesprek gezocht. Wat wij belangrijk vinden, is dat medewerkers recht hebben op meer dan alleen de informatie. Onze kracht zit in het gegeven dat we keuzes kunnen onderbouwen, motiveren en inzichtelijk maken.

2.3 Huisvesting & facilitaire zaken

Doelen en resultaten

Op gemeentelijk niveau is er middels het bestuurlijk overleg een huisvestingsplan vastgesteld. Dat geldt voor zowel de gemeente Stadskanaal als Westerwolde. In deze plannen is ook voor onze scholen de huisvestingsvoorziening voor de komende jaren opgenomen. In 2019 is gestart met het opstarten van het nieuwbouwtraject voor De Maarsborg. Daarnaast is op een aantal scholen de klimaatbeheersing niet in orde. Enerzijds door technische mankementen aan het systeem (Meidoornschool, De Baldakijn) en anderzijds doordat deze sterk verouderd/niet aanwezig zijn. Dit betreft de niet permanente bouw bij de Oranje-Nassauschool.

De vastgestelde onderhoudsprogramma's hebben we ook in dit verslagjaar gevolgd. Hiervoor maken we gebruik van de planning gebaseerd op het tweejaarlijkse onderzoek dat door onze externe partner Syplon wordt uitgevoerd. In overleg en samenspraak met de directeuren wordt jaarlijks het onderhoudsprogramma vastgesteld en daarna uitgevoerd.

De verwachting was een aantal jaren geleden dat De Verbindingsweg gesloten zou gaan worden. Daarom is deze school in het geactualiseerde gemeentelijke huisvestingsplan niet meer opgenomen in 2018. Het aantal leerlingen op deze school is daarna echter aan het groeien, waardoor heroverweging van het huisvestingsplan noodzakelijk is. Afgesteld (en uitgesteld) onderhoud zal daardoor weer opgenomen moeten worden in het onderhoudsprogramma.

Ontwikkelingen

We voorzien dat samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang de komende jaren alleen nog maar nauwer zal worden en op termijn zal leiden tot integraal beleid. Daarom hebben we in het [Bestuursbeleidsplan 2019-2023](#) o.a. het thema 'Samenwerking met Kinderopvang' opgenomen als werkprogramma voor de komende jaren. We willen de samenwerking zoeken en een visie ontwikkelen om dit te realiseren, waarbij het (langere termijn) doel ook integratie en fusie kan zijn. Hiermee is nog niet gestart in 2019, maar wel zijn we met enkele directeuren in gesprek over de (on)mogelijkheden binnen hun scholen en de kansen en bedreigingen die zich daarbij aandienen.

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

Maatschappelijk verantwoord ondernemen betekent dat we verantwoordelijkheid (willen) dragen voor maatschappelijke problemen zoals luchtvervuiling, klimaatverandering of arbeidsomstandigheden. Scholengroep Perspectief streeft ernaar een bijdrage te leveren aan het reduceren van deze problemen. We houden rekening met de maatschappelijke effecten van onze activiteiten. We streven bij nieuwbouw van scholen naar een zo laag mogelijk energieverbruik of energieneutraliteit, dit in nauw overleg met de betrokken gemeente. Daarnaast wordt er steeds meer gebruik gemaakt van digitale communicatie zodat er minder papier hoeft te worden verbruikt.

2.4 Financieel beleid

Doelen en resultaten

Het bestuur stelt zich ten doel om de beschikbare financiële middelen verantwoord in te zetten voor het onderwijs. Daartoe wordt jaarlijks de (meerjaren)begroting vastgesteld, gebaseerd op inventarisaties binnen de vereniging en gesprekken met m.n. de directeuren.

Middels managementrapportages wordt periodiek verantwoording afgelegd aan het bestuur over de financiële stand van zaken waarbij zowel de exploitatie als de voortschrijdende balansgegevens in zowel absolute cijfers als kengetallen worden gepresenteerd. Een analyse van de huidige financiële situatie leert dat er sprake is van een, naar het oordeel van het bestuur, gezonde financiële basis voor de toekomst van de vereniging. In het verleden opgebouwde reserves zijn ondergebracht in algemene reserves en specifieke bestemmingsreserves.

Het financieel beleid van de vereniging wordt vormgegeven door een planning en control cyclus. Hiertoe zijn binnen de vereniging afspraken gemaakt over de procedures en verantwoordelijkheden die de realisatie van doelstellingen en de continuïteit van de vereniging moeten borgen. De vereniging beschikt over een passend vermogen. Hoofdbeleidsdoelstelling van dit vermogen is het afdekken van de risico's die de organisatie draagt. De eventuele opbrengsten van het vermogen gebruikt het bestuur als extra jaarlijkse baten die ten goede komen aan de exploitatie van de organisatie.

Begrotingsvaststelling

Nadat is nagedacht over de verdeling van de financiële taken moeten er afspraken gemaakt worden over de begrotingsonderdelen en de procedure en over de structuur rondom de kostenverdeling.

De planning & control cyclus rondom de begrotingsvaststelling is opgebouwd uit de volgende stappen:

- Stap 1 : beschikbaarheid van de voor de bekostiging relevante gegevens uiterlijk 1 oktober T-1;
- Stap 2 : volgens het van toepassing zijnde rekeningschema wordt de batenzijde van de begroting door de administratie berekend of ingeschat uiterlijk 1 oktober T-1;
- Stap 3 : volgens het rekeningschema wordt de lastenzijde van de begroting door de administratie ingeschat bij ongewijzigd beleid uiterlijk 1 oktober T-1;
- Stap 4 : de reeds eerder vastgestelde beleidskeuzes worden in de onder stap 3 bedoelde begroting uiterlijk 1 oktober door de administratie verwerkt;
- Stap 5 : de na stap 4 resulterende concept deelbegroting per school gaat uiterlijk 1 oktober naar de locatiedirecties voorzien van:
  - de belangrijkste punten als toelichting
  - opmerkingen of aanpassingen om een sluitend geheel te verkrijgen
- Stap 6 : het concept wordt door de controller op schoolniveau toegelicht en in overleg kunnen door de budgetverantwoordelijke directeuren aanpassingen worden aangebracht (uiterlijk 1 november T-1;)
- Stap 7 : door de administratie worden de door de directies voorgesteld wijzigingen getoetst en verwerkt in de conceptbegroting uiterlijk 15 november T-1; goedkeuring door de Raad van Toezicht uiterlijk 30 november T-1;
- Stap 8 : presentatie en definitieve vaststelling van de begroting/besluitvorming in:
  - het bovenschoolse management uiterlijk 20 november T-1
  - de werkgroep financiën uiterlijk 1 december T-1
  - de GMR uiterlijk 15 december T-1
  - het bestuur uiterlijk 1 januari T-1

Ontwikkelingen

Hoewel we een taakstellende begroting kennen, streven we naar een begrotingsproces waardoor we de

doorontwikkeling naar een beleidsrijke begroting kunnen realiseren. Daarbij is ons bestuursbeleidsplan leidend wat betreft de stappen die we daarin willen zetten.

Een belangrijke schakel in dit hele proces is de directeur. Vanuit onze visie willen we de directeuren sterker positioneren als integraal leider van de school. Daar hoort ook bij dat de directeur alle input moet kennen waarop keuzes worden gebaseerd. Concreet betekent dit dat de directeur steviger gepositioneerd moet worden op het gebied van financiën en daarnaast ook op het terrein van huisvesting.

Treasury

De uitgangspunten van het voorschrift beleggen en belenen is vertaald in een [Treasurystatuut](#). Het afgelopen jaar is binnen de kaders van dit statuut gehandeld. Per ultimo 2019 stonden de tegoeden van de vereniging, die voor langere tijd niet aangewend behoefden te worden voor de directe bedrijfsvoering op spaarrekeningen. De regeling “beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek” heeft ook hierbij als basis gediend. Treasuryzaken zijn in het verslagjaar met enige regelmaat in het bestuursoverleg besproken. In vergelijking met 2018 heeft er in 2019 geen verandering plaatsgevonden in de soorten van beleggingen (spaarrekeningen). Wel is de omvang ultimo 2019 licht toegenomen ten opzichte van ultimo 2018. Er was in 2018 en 2019 geen sprake van leningen en/of derivaten. De looptijd van de beleggingen is niet specifiek vastgelegd aangezien het spaarrekeningen betreft.

In 2020 zal extra aandacht uitgaan naar het renterisico in relatie tot de wijzigende rentestructuur en renteverwachtingen

Het bestuur beschikt over een meerjareninvesteringsplan. Investerings zullen worden gefinancierd met eigen middelen. Er is voor de komende jaren geen behoefte aan het aantrekken van externe financiering.

Allocatie middelen

Het budget MI wordt in eerste instantie volledig toegerekend aan de scholen. De kosten voor de eigen onderhoudsmedewerkers worden op basis van m² omgeslagen over de scholen die daadwerkelijk gebruik maken van de diensten van de onderhoudsmedewerkers. De jaarlijkse toevoeging (dotatie) aan de voorziening planmatig onderhoud wordt per school bepaald en wordt bovenschools bewaakt. Lasten die niet direct beïnvloedbaar zijn door de schoolleiding, met name huisvestingslasten en algemene beheerslasten, worden bovenschools bewaakt.

Lasten die direct beïnvloedbaar zijn door de schoolleiding, school gerelateerde beheerslasten en onderwijskundige lasten, vallen als zodanig onder de directe verantwoordelijkheid van de schoolleiding.

Het budget Personeel wordt berekend op basis van wat elke school normatief als personeelsbudget toegerekend krijgt. Deze middelen worden vervolgens gesommeerd op bestuursniveau. Centraal zijn criteria vastgesteld waarover zowel het management als de GMR-adviesrecht hebben die betrekking hebben op de toedeling van de middelen aan de school en ook aan de voorzieningen die bovenschools worden getroffen. Per school wordt als zodanig een budget bepaald waarmee de school rond moet komen. Dit budget voor de formatieve inzet bestaat uit de personele lumpsum met toevoeging van de navolgende onderdelen:

- subsidie personeel en arbeidsmarktbeleid (na aftrek van de kosten voor het bestuursbureau)
- subsidie achterstandsmiddelen
- personele component van de leerlinggebonden financiering
- groeiformatie
- bijdrage samenwerkingsverband

Het budget wordt per school bepaald op basis van de beschikkingen van OC&W en de toerekening vanuit het samenwerkingsverband.

Inzet Prestatieboxgelden

Schoolbesturen ontvangen, naast de reguliere lumpsumbekostiging, ook een bedrag via de zogenoemde prestatiebox. Het gaat om budgetten voor cultuureducatie, opbrengstgericht werken, professionaliseren van leraren en het professionaliseren van schoolleiders. Het geld uit de prestatiebox is bedoeld om investeringen te

versterken, te verdiepen en te versnellen. Vanuit de missie en visie van Scholengroep Perspectief worden de prestatieboxgelden ingezet voor verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. In 2019 zijn er geen bestedingen geweest. De aanwezige middelen krijgen een bestemming in de jaren 2020 en daarop volgend, waarbij het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 bepalend is voor de te maken keuzes.

Onderwijsachterstandsmiddelen

De ontvangen onderwijsachterstandsmiddelen (OAB-middelen) worden geheel toegekend aan de scholen waarop deze middelen betrekking hebben op basis van de beschikkingen van DUO. De directeur is verantwoordelijk voor de inzet van de middelen binnen de school in samenspraak en overleg met het team. Zoals hierboven omschreven bij allocatie van middelen, vindt afstemming plaats met management en GMR over de toedeling van deze middelen.

2.5 Risico's en risicobeheersing

Intern risicobeheersingssysteem

Het bestuur werkt met een door de Raad van Toezicht goedgekeurde kalenderjaarbegroting, waarop de GMR een positief advies heeft uitgebracht. Daarnaast is mandaat verleend aan de bestuurder: De bestuurder is bevoegd tot het aangaan van verplichtingen, mits het hiervoor vastgestelde beschikbare budget volgens de begroting niet wordt overschreden. Voor het aangaan van andere verplichtingen van proportionele omvang (vanaf € 100.000,-) is de voorafgaande goedkeuring door de Raad van Toezicht nodig.

De bestuurder stelt deelbudgetten vast voor de scholen en afdelingen passend binnen de begroting.

De bestuurder, schooldirectie en afdelingscoördinatoren zijn bevoegd tot het fiatteren van nota's en het geven van betaalopdrachten mits het hiervoor vastgestelde beschikbare budget volgens de vastgestelde begroting. Hiervoor is het procuratieschema van toepassing.

Voor de verwerking van financiële gegevens en opmaken van managementrapportages wordt gebruik gemaakt van de diensten van Akorda Onderwijsdienstverlening te Zwolle.

Monitoring heeft in 2019 plaatsgevonden door middel van maand- en kwartaalrapportages. De bestuurder voert tweemaal per jaar managementgesprekken met de schooldirecteuren. De maandrapportages zijn, indien gewenst, op schoolniveau besproken tussen de schooldirectie en de controller. Ingaande 2020 wordt gewerkt aan het verbeteren van de managementrapportage in relatie tot het nieuwe beleidsplan en het intern toezichtkader van de Raad van Toezicht. De bestuurder heeft een aantal keer per jaar overleg met de Raad van Toezicht en tijdens dit overleg worden de belangrijkste (financiële) ontwikkelingen besproken.

Ten behoeve van betrouwbare informatievoorziening zijn diverse interne beheersingsmaatregelen van kracht, zoals functiescheiding tussen factuurverwerking en betaling of vierogen principe bij het muteren van stamgegevens. De controller bespreekt de werking van de interne controlemaatregelen periodiek met de bestuurder. De accountant rapporteert eventuele onvolkomenheden en adviezen in haar Management Letter. Deze bevindingen worden intern zorgvuldig geëvalueerd en waar nodig opgevolgd.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

Om inzicht te krijgen over de belangrijkste risico's en onzekerheden is in 2018 onderzoek gedaan hiernaar met als resultaat het [Rapport risicoanalyse december 2018](#). Dit rapport beschrijft Scholengroep Perspectief als een bestuur met een gemiddeld risicoprofiel.

De organisatie bevindt zich in een overgang van een verenging van 14 scholen gekenmerkt door een familiale cultuur naar een professionele organisatie met een professionele cultuur en een goed toegerust stafbureau. De grootste risico's voor de organisatie bevinden zich in de externe bestuurlijke omgeving en binnen het domein beleid en strategie. Bij externe bestuurlijke omgeving gaat het dan om onzekerheid over de sociaal-economische ontwikkelingen en structuur in het voedingsgebied van de scholen van het bestuur, onzekerheid over de toekomstige financiering van het onderwijs en leerlingenkrimp. Bij beleid en strategie gaat het dan om

het ontbreken van meerjarig en integraal organisatie en personeelsbeleid als onderdeel van een meerjaren bestuursformatieplan en een beleidsrijke meerjarenbegroting. Deze gebieden hebben in 2019 en zullen in 2020 en daarna veel aandacht krijgen waardoor de organisatie kan groeien naar een meer professionele organisatie. Dit heeft in ieder geval geleid tot een nieuw beleidsplan in 2019.

Maandelijks wordt directieoverleg gevoerd tussen de directeur-bestuurder en de schooldirecteuren. Het bestuur kent sinds kort zeven domeinen waarop werkgroepen, bestaande uit directeuren en stafmedewerkers, actief zijn in beleidsvoorbereidende zin. Dit werkt verbetering op beleidsniveau in de hand en hiermee worden voortijdige risico's en onzekerheden zichtbaar en bespreekbaar. Op schoolniveau zijn zogenaamde professionele leergroepen gevormd welke bijdragen aan het bespreekbaar maken van aandachtspunten op schoolniveau.

Naast bovengenoemde risico's op bestuurlijk niveau zijn er ook risico's op operationeel niveau. Het gaat hier dan bijvoorbeeld om risico's als leerlingaantallen, huisvesting en personele aangelegenheden zoals bezetting.

Een van de passende maatregelen is het instandhouden van een weerstandsvermogen ten behoeve van risico's die verband houden met zaken als personele verplichtingen, fluctuaties in leerlingenaantallen, gewenste (voor)investeringen in gebouwen en inventaris, organisatorische zaken en in de kwaliteit van het onderwijs in brede zin. Om in de toekomst nog beter zicht te krijgen op de omvang van de risico's en het daarvoor benodigde weerstandsvermogen zal meer aandacht geschonken worden aan het kwantificeren van de risico's alsmede de kans waarin zich risico's voor zullen doen, als mede passende maatregelen om risico's te beperken of af te wenden.

Coronacrisis

Na balansdatum is de instelling en de hele maatschappij geconfronteerd met de gevolgen van het coronavirus. Dit zal leiden tot extra kosten. De verwachting van de instelling is niet dat dit zal leiden tot continuïteitsissues mede gezien de bekostiging door de rijksoverheid. De belangrijkste risico's voor de organisatie betreffen de gezondheid van de leerlingen, het personeelsbestand en de kwaliteit van het onderwijs. Wij verwachten dat de Coronacrisis invloed heeft op het ziekteverzuim en de benodigde investeringen in het digitaliseren van de lesmethodes. Deze risico's zijn voornamelijk echter niet te kwantificeren in financiële zin.

3. Verantwoording financiën

Het bestuur, als bevoegd gezag, stelt zich ten doel om de beschikbare financiële middelen verantwoord in te zetten voor het onderwijs. Zij hanteert hiertoe een (meerjaren)begroting die vanuit een inventarisatie en toerekening op schoolniveau wordt gepresenteerd als algehele verantwoordingsstuk van de vereniging. Deze begroting is taakstellend. Het bestuur draagt formeel de eindverantwoording voor deze taakstelling. Periodiek wordt intern verantwoording afgelegd over de financiële stand van zaken waarbij zowel de exploitatie als de voortschrijdende balansgegevens in zowel absolute cijfers als kengetallen worden gepresenteerd. Een analyse van de huidige financiële situatie leert dat er sprake is van een, naar het oordeel van het bestuur, gezonde financiële basis voor de toekomst van de vereniging. In het verleden opgebouwde reserves zijn ondergebracht in algemene reserves en specifieke bestemmingsreserves.

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Aantal leerlingen	1.955	1.954	1.925	1.865	1.813

- Het aantal leerlingen laat een lichte dalende trend zien voor de toekomst als gevolg van de dalende bevolkingsaantallen. De gevolgen van de daling van het aantal leerlingen hopen we zoveel mogelijk op te vangen door natuurlijk verloop.

FTE

Aantal FTE	Vorig jaar (T-1)	Verslagjaar (T)	T+1	T+2	T+3
Bestuur/ management	13	13	13	12	12
Onderwijzend personeel	133	132	131	130	129
Ondersteunend personeel	46	46	46	46	45

- Wat zijn de belangrijkste factoren die de ontwikkeling van het aantal FTE de komende jaren beïnvloeden? Hoe gaat het schoolbestuur daarop acteren?
- De ontwikkeling van het aantal FTE de komende jaren is sterk afhankelijk van het aantal leerlingen. Naast het natuurlijk verloop zal er de komende jaren sprake zijn van een lerarentekort. Hierin worden diverse initiatieven ingezet zoals beschreven in hoofdstuk 2.2.

3.2 Staat van baten en lasten en balans

Staat van baten en lasten in € 1.000

	Vorig jaar (T-1)	Begroting verslag jaar (T)	Realisatie verslag jaar (T)	T+1	T+2	T+3	Vershil verslagjaar t.o.v. begroting	Vershil verslagjaar t.o.v. vorig jaar
BATEN								
Rijksbijdragen	15.097	15.227	15.838	15.576	15.314	15.120	611	741
Overige overheidsbijdragen en subsidies	39	51	45	51	51	51	-6	6
Overige baten	259	146	310	92	28	28	163	51
TOTAAL BATEN	15.395	15.424	16.193	15.719	15.393	15.199	768	798
LASTEN								
Personeelslasten	12.906	13.048	13.394	13.238	13.040	12.842	347	488
Afschrijvingen	383	431	445	463	484	503	14	62
Huisvestingslasten	794	753	796	833	820	833	43	2
Overige lasten	1.146	1.177	1.070	1.235	1.228	1.237	-107	-76
TOTAAL LASTEN	15.229	15.409	15.705	15.769	15.572	15.415	296	476
SALDO								
Saldo baten en lasten	166	15	488	-50	-179	-216	473	322
Saldo financiële baten en lasten	7	3	-7	0	0	0	-10	-14
TOTAAL RESULTAAT	173	18	481	-50	-179	-216	463	308

Verklaring belangrijkste verschillen tussen resultaat en begroting

Het positief exploitatieresultaat 2019 bedraagt € 481.000. In vergelijking met de begroting is dit een positief verschil van € 463.000. Het verschil kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:

- Rijksbijdragen	€ 611.000	(verhoging personele lumpsum, p.a.m budget, extra aanvullende bijdrage en zij-instromers)
- Overige baten	€ 163.000	(bijdrage SWV en private baten)
- Personele lasten	€ 347.000	(cao-maatregelen, scholing, werkdrukverlaging)
- Afschrijving	€ 14.000	(diverse plussen en minnen)
- Huisvesting	€ 43.000	(hogere schoonmaakkosten en hoger energiekosten)
- Overige lasten	- € 107.000	(diverse plussen en minnen, prestatiebox aanzienlijk lager en leermiddelen aanzienlijk hoger)
- Financiële baten	€ 10.000	(waardevermindering financiële vaste activa lager)

Het voordelig exploitatieresultaat 2019 wordt conform het voorstel bestemmingsresultaat toegevoegd aan het eigen vermogen.

Rijksbijdragen.

De rijksvergoeding voor het kalenderjaar 2019 bedraagt € 15.838.000 en valt € 611.000 (4,0%) hoger uit dan begroot. Over de hele lijn is de bekostiging toegenomen met name de hogere lumpsum vergoeding ter compensatie van de gestegen loonkosten, verhoging van het budget voor personeel en arbeidsmarktbeleid waaronder een compensatie voor de werkdrukverlaging en niet voorziene bijdragen zij-instromers van € 80.000

verklaren grotendeels dit verschil. Daarnaast is er eind 2019 een extra aanvullende bijdrage ontvangen van € 194.000 gedeeltelijk ter dekking van nieuwe cao-afspraken in 2020.

Personele lasten.

De totale personele lasten voor kalenderjaar 2019 bedragen € 13.394.000 en zijn daarmee € 347.000 (2,7%) hoger uitgevallen dan was begroot. Dit wordt o.a. veroorzaakt door hogere personele lasten ten gevolge van de CAO-maatregelen, een stijging van de sociale lasten en een bredere inzet van personeel in het kader van de werkdrukverlaging. De stijging van de personele lasten wordt volledig gecompenseerd door de hogere rijksbijdragen.

Verklaring belangrijkste verschillen tussen resultaat in verslagjaar vergeleken met het vorige verslagjaar

Het positief exploitatieresultaat 2019 bedraagt € 481.000. In vergelijking met vorig jaar is dit een positief verschil van € 308.000. Het verschil kan op hoofdlijnen als volgt worden verklaard:

- Rijksbijdragen	€ 741.000	<i>(verhoging personele lumpsum, p.a.m budget, extra aanvullende bijdrage en zij-instromer)</i>
- Personele lasten	€ 488.000	<i>(cao-maatregelen, scholing, werkdrukverlaging)</i>
- Afschrijving	€ 62.000	<i>(grote investeringen ICT in 2018 zorgen voor hogere afschrijving in 2019)</i>
- Overige lasten	€ 76.000	<i>(diverse plussen en minnen, projecten lager en overige verenigingskosten lager)</i>
- Financiële baten	€ 14.000	<i>(waardevermindering financiële vaste activa lager)</i>

Belangrijkste toekomstige ontwikkelingen in de meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting laat tekorten zien. Deze trend is gebaseerd op een min of meer ongewijzigd beleid. Hoewel het aantal leerlingen in de toekomst zal afnemen zal het gebruik van leermiddelen en licentiekosten toenemen. Het nieuwe strategische beleid zal naar verwachting een iets positief effect op de getoonde cijfers geven. Onder andere het strategisch personeelsbeleid is hier een onderdeel van en zal in de komende jaren leiden tot meer beleidsrijkere begrotingen.

Balans in meerjarig perspectief in € 1.000

	Realisatie vorig jaar (T-1)	Realisatie verslagjaar (T)	Begroting T+1	Begroting T+2	Begroting T+3
ACTIVA					
VASTE ACITVA					
Materiële vaste activa	2.431	2.583	2.929	2.733	2.450
Financiële vaste activa	195	163	187	187	187
Totaal vaste activa	2.626	2.746	3.116	2.920	2.637
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	929	893	1.043	1.094	1.199
Liquide middelen	4866	5.437	4.056	4.080	4.197
Totaal vlottende activa	5.795	6.330	5.099	5.174	5.396
TOTAAL ACTIVA	8.421	9.076	8.215	8.094	8.033

PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	2.863	2.900	2.850	2.671	2.455
Bestemmingsreserves publiek	1.958	2.427	1.400	1.400	1.400
Bestemmingsreserves privaat	1.149	1.129	1.130	1.130	1.130
Totaal eigen vermogen	5.404	5.885	5.380	5.201	4.985
VOORZIENINGEN	990	1.082	885	943	1.098
KORTLOPENDE SCHULDEN	1.461	1.538	1.950	1.950	1.950
TOTAAL PASSIVA	8.421	9.076	8.215	8.094	8.033

Belangrijkste mutatie(s) in de balansposten t.o.v. het voorgaande jaar

De belangrijkste mutatie in het eigen vermogen is het opnemen van een publieke bestemmingsreserve personeel. De verhoging in 2019 van de publieke bestemmingsreserve personeel betreft de kosten gemoeid met de eenmalige uitkeringen die volgens de CAO-PO zijn uitgekeerd in februari 2020. Het bestuur heeft ervoor gekozen deze beperking aan te brengen.

Toekomstige ontwikkelingen en investeringen

De toekomstige ontwikkelingen laten investeringen zien in zowel materiele als personele zin, waardoor het eigen vermogen zal afnemen evenals de liquide middelen en de activa zullen toenemen.

3.3 Financiële positie

Kengetallen

Zie continuïteitsparagraaf in de jaarrekening.

Reservepositie

De reservepositie van het schoolbestuur is van een dusdanig niveau dat het weerstandsvermogen aan de bovengrens ligt van het geen landelijk wordt gehanteerd als richtlijn voor het PO. Wanneer dit in relatie wordt gezien met de hoge mate van solvabiliteit en liquiditeit zal de in de toekomst voorziene negatieve resultaten worden ingegeven door investering in de organisatie op personeel en materieel vlak.

Derhalve zal de komende jaren een verwacht negatieve rentabiliteit het gevolg zijn van deze investeringen. Het in ontwikkeling zijnde interne toezichtskader zal een bijdrage leveren aan het monitoren van deze ontwikkelingen.

Continuïteitsparagraaf

A1 Kengetallen

31-12-	2019	2020 <i>prognose</i>	2021 <i>prognose</i>	2022 <i>prognose</i>
Personele bezetting in FTE				
- Bestuur / Management	13,0	13,0	12,0	12,0
- Onderwijzend personeel	132,0	131,0	130,0	129,0
- Ondersteunend personeel	46,0	46,0	46,0	45,0
Leerlingenaantallen	1.954	1.925	1.865	1.813

A2 Balans

31-12-	2019	2020 <i>prognose</i>	2021 <i>prognose</i>	2022 <i>prognose</i>
Vaste activa				
- Materiële vaste activa	2.582.426	2.929.000	2.733.000	2.450.000
- Financiële vaste activa	163.203	187.000	187.000	187.000
Totaal vaste activa	2.745.629	3.116.000	2.920.000	2.637.000
- Vorderingen	892.950	1.043.000	1.094.000	1.199.000
- Liquide middelen	5.437.259	4.055.892	4.079.892	4.196.892
Vlottende activa	6.330.209	5.098.892	5.173.892	5.395.892
Totaal activa	9.075.838	8.214.892	8.093.892	8.032.892
Eigen vermogen				
- Algemene reserve publiek	2.900.300	2.849.892	2.670.892	2.454.892
- Bestemmingsreserve publiek	2.426.705	1.400.000	1.400.000	1.400.000
- Bestemmingsreserve privaat	1.129.250	1.130.000	1.130.000	1.130.000
Totaal eigen vermogen	6.456.255	5.379.892	5.200.892	4.984.892
Voorzieningen	1.081.831	885.000	943.000	1.098.000
Kortlopende schulden	1.537.752	1.950.000	1.950.000	1.950.000
Totaal passiva	9.075.838	8.214.892	8.093.892	8.032.892

A2 Staat van baten en lasten

31-12-	2019	2020 <i>prognose</i>	2021 <i>prognose</i>	2022 <i>prognose</i>
- Rijksbijdrage	15.843.251	15.576.000	15.314.000	15.120.000
- Overige overheidsbijdragen/-subsidies	44.960	51.000	51.000	51.000
- Overige baten	310.293	92.000	28.000	28.000
Totaal baten	16.198.504	15.719.000	15.393.000	15.199.000
- Personeelslasten	13.394.466	13.238.000	13.040.000	12.842.000
- Afschrijvingen	445.003	463.000	484.000	503.000
- Huisvestingslasten	796.035	833.000	820.000	833.000
- Overige lasten	1.069.726	1.235.000	1.228.000	1.237.000
Totaal lasten	15.705.230	15.769.000	15.572.000	15.415.000
Saldo baten en lasten	493.274	-50.000	-179.000	-216.000
Saldo financiële bedrijfsvoering	9.753	0	0	0
Totaal resultaat	503.027	-50.000	-179.000	-216.000
Hierin begrepen incidentele baten/lasten	0	0	0	0

Voor de Rijksvergoedingen 2020 is 7/12 van 2019-2020 plus 5/12 van 2020-2021 genomen, uitgaande van de teldata 1-10-2018 resp. 1-10-2019 en voor wat betreft het 2020-2021-deel van de (voorlopige) gewogen gemiddelde leeftijd op 30-10-2019 en de vergoedingen zoals ze gelden voor 2019-2020.

B1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Zie pagina 18 van het bestuursverslag.

B2 De belangrijkste risico's en onzekerheden

Zie pagina 18 van het bestuursverslag.

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie pagina 24 van het bestuursverslag.

<i>Financiële kengetallen</i>	31-12-	2019	2018
Kapitalisatiefactor 1 = (balanstotaal - boekwaarde gebouwen en terreinen) / totaal baten (incl. financiële -)		54%	52%
Solvabiliteit 1 = eigen vermogen / balanstotaal		71%	71%
Solvabiliteit 2 = (eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal		83%	83%
Rentabiliteit = resultaat / totaal baten (incl. financiële baten -)		3,0%	1,1%
Liquiditeit = vlottende activa / vlottende passiva (<i>current ratio</i>)		4,12	3,97
Liquiditeit = (vlottende activa - voorraden) / vlottende passiva (<i>quick ratio</i>)		4,12	3,97
Weerstandsvermogen = (eigen vermogen - materiële vaste activa) / bijdrage OC en W		24%	23%
Aantal leerlingen per 1 oktober		1.953	1.955
Eigen vermogen per leerling	€	3.306	3.054
Bijdrage OC en W per leerling	€	8.112	7.722
Personele lasten per leerling	€	6.858	6.602

De kapitalisatiefactor geeft inzicht in welk percentage van het kapitaal niet of inefficiënt benut wordt.

De commissie Don heeft voor het PO een bovengrens aangegeven variërend van 35 tot 60%, waarbij 35% voor grote instellingen (met meer dan 8 mln jaarlijkse baten) geldt en 60% voor kleine instellingen (d.w.z. instellingen met jaarlijkse baten tot 5 mln).

De solvabiliteit is de mate waarin de organisatie op lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Een hoge solvabiliteit (theoretisch maximaal 100%) betekent relatief veel eigen vermogen en relatief weinig vreemd vermogen.

Voorzieningen worden hier bij het eigen vermogen opgeteld omdat ze, hoewel tot het vreemd vermogen behorend, deels een dusdanig "vast" karakter hebben dat ze zonder risico aangewend kunnen worden om aan langere-termijn-verplichtingen te voldoen.

De te hanteren ondergrens voor dit kengetal bedraagt 30%; algemeen beoordeelt men voor het PO een solvabiliteit tussen 40% en 60% als goed.

De rentabiliteit geeft het rendement aan, ofwel de opbrengst in verhouding tot de totale baten. Een rentabiliteit tussen 0 en 5% wordt in orde geacht (beoordelingskader van de commissie Don).

De liquiditeit is de mate waarin de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De commissie Don geeft voor de liquiditeit een ondergrens aan van 0,5 en een bovengrens van 1,5.

Het weerstandvermogen is het vermogen om ook in ongunstige tijden de activiteiten voort te zetten. Afhankelijk van het risicoprofiel van de organisatie, zou dit kengetal tussen 5 en 20 procent moeten liggen.

JAARREKENING

Balans

(na verwerking resultaat-bestemming)

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1 Activa		
1.1 Vaste activa		
1.1.2 Materiële vaste activa	2.582.426	2.430.739
1.1.3 Financiële vaste activa	163.203	195.707
	<hr/>	<hr/>
Totaal vaste activa	<u>2.745.629</u>	<u>2.626.446</u>
1.2 Vlottende activa		
1.2.2 Vorderingen	892.950	928.932
1.2.4 Liquide middelen	5.437.259	4.866.000
	<hr/>	<hr/>
Totaal vlottende activa	<u>6.330.209</u>	<u>5.794.932</u>
Balanstotaal	<u>9.075.838</u>	<u>8.421.378</u>
2 Passiva		
	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
	<hr/>	<hr/>
2.1 Eigen vermogen	6.456.255	5.970.337
2.2 Voorzieningen	1.081.831	990.311
2.4 Kortlopende schulden	1.537.752	1.460.730
	<hr/>	<hr/>
Balanstotaal	<u>9.075.838</u>	<u>8.421.378</u>

Staat van baten en lasten 2019

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	15.843.251	15.226.693	15.096.691
3.2 Overige overheidsbijdragen	44.960	51.000	38.709
3.5 Overige baten	<u>310.293</u>	<u>146.622</u>	<u>259.123</u>
<u>Totaal baten</u>	<u>16.198.504</u>	<u>15.424.315</u>	<u>15.394.523</u>
4 Lasten			
4.1 Personele lasten	13.394.466	13.047.481	12.905.976
4.2 Afschrijvingen	445.003	435.583	383.015
4.3 Huisvestingslasten	796.035	753.365	793.508
4.4 Overige lasten	<u>1.069.726</u>	<u>1.177.245</u>	<u>1.146.432</u>
<u>Totaal lasten</u>	<u>15.705.230</u>	<u>15.413.674</u>	<u>15.228.931</u>
<u>Saldo baten en lasten</u>	<u>493.274</u>	<u>10.641</u>	<u>165.592</u>
6 Financiële baten en lasten			
6.1 Financiële baten	9.753	10.000	12.242
6.2 Financiële lasten	<u>17.109</u>	<u>7.000</u>	<u>5.309</u>
<u>Totaal financiële baten en lasten</u>	<u>-7.356</u>	<u>3.000</u>	<u>6.933</u>
<u>Resultaat</u>	<u>485.918</u>	<u>13.641</u>	<u>172.525</u>
<u>Bestemming resultaat</u>			
Algemene reserve publiek	36.879		
Bestemmingsreserves publiek	469.022		
Bestemmingsreserves privaat	-19.983		

Kasstroomoverzicht 2019

	2019 EUR	2018 EUR
Saldo baten en lasten	493.274	165.592
Aanpassingen voor afschrijvingen	445.003	383.015
Aanpassingen voor waardeveranderingen	13.020	-2.882
Toename (afname) voorzieningen	91.520	-29.021
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Afname (toename) kortlopende vorderingen	36.375	275.137
- Toename (afname) kortlopende schulden	77.022	-210.477
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.156.214	581.364
Ontvangen interest	9.360	18.759
Betaalde interest	17.109	5.309
Mutaties overige financiële vaste activa	-13.020	2.882
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	1.135.445	597.696
Investeringen in materiële vaste activa	596.690	548.999
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	37.918
Investeringen in financiële vaste activa	0	23.100
Desinvesteringen in financiële vaste activa	19.484	20.288
Overige mutatie in financiële vaste activa	-13.020	2.882
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-564.186	-516.775
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>571.259</u>	<u>80.921</u>
Beginstand liquide middelen	4.866.000	4.785.079
Mutatie liquide middelen	<u>571.259</u>	<u>80.921</u>
<u>Eindstand liquide middelen</u>	<u>5.437.259</u>	<u>4.866.000</u>

Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Regeling jaarverslaggeving Onderwijs, waaronder de RJ 660.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Voor zover niet anders is vermeld, zijn activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

De genoemde bedragen zijn, voor zover niet anders vermeld, opgenomen in euro's.

Fouterstel

Scholengroep Perspectief ontvangt per schooljaar bijzondere bekostiging via de prestatie box. In de jaarrekening 2018 is een kortlopende schuld opgenomen van € 566.107,- voor de niet bestede middelen. Bij het opmaken van de jaarrekening in 2020 is vastgesteld dat er geen sprake is van een aangegane verplichting. In de jaarrekening 2019 is dit hersteld door het eigen vermogen per 31 december 2018 te herrekenen. De kortlopende schuld in de vergelijkende cijfers neemt daardoor af met € 566.107,- en het eigen vermogen per 31 december 2018 neemt toe met € 566.107,-. Het cumulatief effect van het eigen vermogen per 31 december 2018 vóór de herrekening en na de herrekening 566.107,- is via een rechtstreekse mutatie in het eigen vermogen per 1 januari 2019 verwerkt. Voor de niet bestede middelen heeft het bestuur een bestemming gevormd binnen het eigen vermogen

Vergelijkende cijfers

Indien het voor het vereiste inzicht noodzakelijk is, zijn vergelijkende cijfers geherrubriceerd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van SG Perspectief zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Financiële instrumenten

Alle in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten minus ontvangen subsidie, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, rekening houdend met de restwaarde.

De activeringsgrens per economische eenheid bedraagt € 500,-.
Afschrijving start op de dag van ingebruikname.

De afschrijvingstermijnen bedragen:

Aanpassingen/onderhoud gebouwen	10 of 25 jaar
Meubilair	20 jaar
ICT	5 jaar
ICT netwerken	10 jaar
Leermiddelen	8 jaar
Vervoermiddelen	4 jaar
Overige materiële vaste activa	10 jaar

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Met op balansdatum verwachte bijzondere waardeverminderingen wordt rekening gehouden.

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de vereniging en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen.

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de financiële vaste activa.

Vorderingen

Vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en de geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen omvatten kasgelden en tegoeden op bankrekeningen. De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De liquide middelen staan ter vrije beschikking aan de organisatie.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

Bestemmingsreserve publiek

Bestemmingsreserve personeel

Dit betreft het vermogen dat is gevormd vanuit publiekrechtelijke middelen en moet worden aangewend voor onderwijsdoelstellingen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, die door het bestuur is aangebracht. Per balansdatum is er voor wat betreft de toevoeging in 2019 sprake van een voorwaardelijke verplichting.

De verhoging in 2019 van de publieke bestemmingsreserve personeel betreft de kosten gemoeid met de eenmalige uitkeringen die volgens de CAO-PO zijn uitgekeerd in februari 2020. Het bestuur heeft ervoor gekozen deze beperking aan te brengen.

Bestemmingsreserve privaat

Dit betreft het vermogen dat is gevormd vanuit privaatrechtelijke middelen en activiteiten. Hieruit kunnen zaken bekostigd worden waarvoor de publieke middelen niet zijn bedoeld.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor concrete, specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang op betrouwbare wijze kan worden geschat. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde.

Voorziening jubileumgratificaties

De lasten voor jubileumgratificaties worden toegerekend aan de periode waarin de rechten daarvoor worden opgebouwd. De voorziening is berekend door per personeelslid de contante waarde van de verwachte kosten voor jubileumgratificaties te schatten, rekening houdend met een blijfkans. Voor het verslagjaar 2019 wordt uitgegaan van een pensioenleeftijd van 65 jaar. Voor het contant maken van de verwachte kosten wordt een disconteringsvoet van 1% gebruikt.

Voorziening groot onderhoud

Vereniging SG Perspectief past artikel 4 lid 1c van de Richtlijnen jaarverslaggeving onderwijs toe. In afwijking van hoofdstuk 2.1.2 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor boekjaren 2018, 2019 en 2020 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van de onderwijspanden gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat.

Pensioenen

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen, welke is ondergebracht bij het ABP. De dekkingsgraad van het pensioenfonds bedroeg ultimo 2019 97,8%. Deze pensioenregeling wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. Behalve de betaling van de premies heeft de organisatie geen verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdrage aan het pensioenfonds. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden bij de eerste waardering verwerkt tegen reële waarde. Overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen (waaronder geormerkte bedragen) en nog te bepalen bedragen ter zake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Van de bedragen die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede gedeelte op deze post aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt naar rato van de besteding.

Gezien de korte looptijd van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde de waarde in het economisch verkeer. De onder de kortlopende schulden en overlopende passiva opgenomen verplichtingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

1 Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	Verrijgings- prijs 1-1-2019	Cumulatieve afschrijvingen 1-1-2019	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings 2019	Desinveste- ringen 2019	Afschrijvingen 2019
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.2.1 Gebouwen	779.601	381.985	397.616	0	0	50.378
1.1.2.2 Terreinen	59.503	42.102	17.401	0	0	3.714
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	2.691.422	1.094.505	1.596.917	513.969	0	297.137
1.1.2.4 Overige materiële activa	993.788	574.983	418.805	82.721	0	93.774
Materiële vaste activa	4.524.314	2.093.575	2.430.739	596.690	0	445.003

	Verrijgings- prijs 31-12-2019	Cumulatieve afschrijvingen 31-12-2019	Boekwaarde 31-12-2019	Desinvest. Verrijgings- prijs	Desinvestering Cumulatieve afschrijving
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.2.1 Gebouwen	773.789	426.551	347.238	5.812	5.812
1.1.2.2 Terreinen	59.503	45.816	13.687	0	0
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	3.172.947	1.359.198	1.813.749	32.444	32.444
1.1.2.4 Overige materiële activa	965.427	557.675	407.752	111.082	111.082
Materiële vaste activa	4.971.666	2.389.240	2.582.426		

De investeringen betroffen	Inventaris en app. Meubilair ICT Onderwijsleerpakket	3.367 30.446 480.156 82.721
----------------------------	---	--------------------------------------

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
2.582.426	2.430.739	6,2%

1.1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2019	Investerings en verstrekte leningen	Aflossingen 2019	Waarde verandering	Resultaat deelneming	Boekwaarde 31-12-2019
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
1.1.3.8.1 Overige vorderingen (Picto)	84.186	0	0	0	-13.020	71.166
1.1.3.8.2 Overige vorderingen (De Bast)	69.371	0	8.834	0	0	60.537
1.1.3.8.3 Overige vorderingen (Snappet)	42.150	0	10.650	0	0	31.500
Totaal fin. vaste activa	195.707	0	19.484	0	-13.020	163.203

Toelichting

1.1.3.8.1 Overige vorderingen (Picto). De uitvoering van het systeembeheer van ICT toepassingen voor het onderwijs wordt voor een aantal schoolbesturen uitgevoerd op basis van de "Kosten voor Gemene Rekening". Om het schoolbestuur dat de administratie en de rekening voert van werkkapitaal te voorzien, heeft elk der deelnemers een bedrag in rekening courant. Dit geld is als vordering opgenomen op de balans van onze vereniging. Voor het uitvoeren van de werkzaamheden betalen de deelnemers een maandelijkse bijdrage. Aan het eind van het kalenderjaar worden de kosten volledig volgens de verdeelsleutel aan de deelnemers in rekening gebracht. Kleine bedragen kunnen met dit saldo verrekend worden. Indien een deelnemer zich uit de overeenkomst terugtrekt neemt hij ook het saldo mee.

1.1.3.8.2 Overige vorderingen (De Bast). Dit saldo betreft een lening aan Stichting De Bast. De looptijd van deze lening bedraagt 15 jaar. Jaarlijks is een aflossing verschuldigd van de jaarlijkse SDF subsidie. Het rente percentage van de lening is 0%.

1.1.3.8.3 Overige vorderingen (Snappet). Dit zijn waarborgsommen betreffende borg die betaald is aan Stichting Snappet voor tablets.

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
163.203	195.707	-16,6%

1.2.2 Vorderingen

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.2.2 Vorderingen op OCW	713.405	694.628
1.2.2.8 Overige overheden	0	20.063
1.2.2.10 Overige vorderingen	40.500	114.430
1.2.2.11 Belastingen en premies sociale verzekeringen	0	2.508
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	129.292	87.943
1.2.2.14 Te ontvangen interest	9.753	9.360
Totaal vorderingen	892.950	928.932

Specificatie

1.2.2.2 <i>Personele vergoeding regulier</i>	708.726	691.077
<i>Bekostiging onderwijsachterstanden</i>	17.413	17.623
<i>Bekostiging prestatiebox</i>	-14.332	-14.072
<i>Beostiging overig</i>	1.598	0
<u><i>Totaal kortlopende vorderingen op OC en W</i></u>	<u>713.405</u>	<u>694.628</u>

De kortlopende vordering op OC en W betreft het betaalritme-verschil.

De vorderingen zijn met € 35.982 gedaald.

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
892.950	928.932	-3,9%

1.2.4 Liquide middelen

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	5.437.259	4.866.000
	<hr/>	<hr/>
Totaal liquide middelen	<u>5.437.259</u>	<u>4.866.000</u>

De liquide middelen zijn gestegen met € 571.259 .

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
5.437.259	4.866.000	11,7%

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Saldo 1-1-2019 EUR	Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Saldo 31-12-2019 EUR
2.1.1.1 Algemene reserve publiek	2.863.421	36.879	0	2.900.300
2.1.1.2 Bestemmingsreserves publiek	1.957.683	469.022	0	2.426.705
2.1.1.3 Bestemmingsreserves privaat	1.149.233	-19.983	0	1.129.250
Totaal eigen vermogen	5.970.337	485.918	0	6.456.255

Specificatie bestemmingsreserves/-fondsen

	Saldo 1-1-2019 EUR	Bestemming resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Saldo 31-12-2019 EUR
<i>Bestemmingsreserves publiek</i>				
<i>Bestemmingsreserve personeel</i>	465.687	464.036	0	929.723
<i>Bestemmingsreserve Bapo</i>	28.010	0	0	28.010
<i>Bestemmingsreserve Prestatiebox</i>	566.107	4.986	0	571.093
<i>Bestemmingsres. innovatieve projecten</i>	897.879	0	0	897.879
<i>Totaal bestemmingsreserves publiek</i>	1.957.683	469.022	0	2.426.705
<i>Bestemmingsreserves privaat</i>				
<i>Algemene private reserve</i>	1.149.233	-19.983	0	1.129.250
<i>Totaal bestemmingsreserves privaat</i>	1.149.233	-19.983	0	1.129.250

Het eigen vermogen is met € 485.918 gestegen door toevoeging van het resultaat over het onderhavige boekjaar.

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
6.456.255	5.970.337	8,1%

2.2 Voorzieningen

	Saldo 1-1-2019 EUR	Dotaties 2019 EUR	Onttrekkingen 2019 EUR	Vrijval 2019 EUR	Saldo 31-12-2019 EUR
2.2.1 <u>Personeelsvoorzieningen</u>					
2.2.1.4 Jubileumvoorziening	135.491	20.537	15.134	0	140.894
	135.491	20.537	15.134	0	140.894
2.2.3 <u>Groot onderhoud</u>	854.820	196.247	110.130	0	940.937
Totaal voorzieningen	990.311	216.784	125.264	0	1.081.831
	Kortlopend deel < 1 jaar	Langlopend deel van 1 t/m 5 jaar	langer dan 5 jaar		
Jubileumvoorziening	12.058	10.746	118.090		
Groot onderhoud	-133.645	947.251	127.331		

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
1.081.831	990.311	9,2%

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
2.4.8 Crediteuren	143.334	78.477
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	550.930	576.682
2.4.10 Schulden terzake pensioenen	169.143	140.431
2.4.12 Overige kortlopende schulden	47.956	95.328
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	416.325	397.863
2.4.19 Overige overlopende passiva	210.064	171.949
Totaal kortlopende schulden	1.537.752	1.460.730

Met betrekking tot de kortlopende schulden per 31 december zijn geen zekerheden gesteld.

De kortlopende schulden zijn met € 77.022 gestegen.

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
1.537.752	1.460.730	5,3%

Geormerkte - en overige doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (beknopt)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Datum			geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Subsidie voor Studieverlof	928184-1	20-09-18	8.163	8.163	☒	☐
Subsidie voor Studieverlof	929411-1	20-07-18	3.562	3.562	☒	☐
Subsidie voor Studieverlof	1006514-1	20-09-19	5.442	5.442	☐	☒
Subsidie voor Studieverlof	1006472-1	20-09-19	9.674	9.674	☐	☒
Subsidie zij-instroom 2019	998008-1	21-05-19	20.000	20.000	☐	☒
Subsidie zij-instroom 2019	1027687-1	19-12-19	20.000	20.000	☐	☒
Subsidie zij-instroom 2019	1027478-1	19-12-19	40.000	40.000	☐	☒
Totaal			106.841	106.841		

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (uitgebreid)

Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag van toewijzing EUR	Ontvangen t/m 2018 EUR	Lasten t/m 2018 EUR	Stand 1-1-2019 EUR	Ontvangen in 2019 EUR	Lasten in 2019 EUR	Vrijval / Niet besteed 2019 EUR	Stand 31-12-2019 EUR	Prestatie afgerond (j/n)
						0	0		0	0	
						0	0		0	0	
Totaal aflopend			0	0	0	0	0	0	0	0	

G2A Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule - aflopend uitimo 2019

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag van toewijzing EUR	Ontvangen t/m 2018 EUR	Lasten t/m 2018 EUR	Stand 1-1- 2019 EUR	Ontvangen in 2019 EUR	Lasten in 2019 EUR	Te verrekenen 31-12-2019 EUR
							0	0	0
							0	0	0
Totaal aflopend			<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

G2B Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule - doorlopend na 2019

Omschrijving	Kenmerk toewijzing	Datum toewijzing	Bedrag van toewijzing EUR	Ontvangen t/m 2018 EUR	Lasten t/m 2018 EUR	Stand 1-1- 2019 EUR	Ontvangen in 2019 EUR	Lasten in 2019 EUR	Stand 31-12- 2019 EUR	Saldo nog te besteden EUR
							0		0	0
							0		0	0
Totaal doorlopend			<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.1.1.1 Bijdrage OCW	13.899.791	13.384.342	13.352.372
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	1.139.427	1.064.248	990.834
3.1.3.3 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	804.033	778.103	753.485

Totaal Rijksbijdragen

15.843.251	15.226.693	15.096.691
------------	------------	------------

3.1.2.1 Overige subsidies OCW: hiervan is € 28.800,- geormerkt; dit betreft subsidie voor studieverlof en zij-instromers.

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
15.843.251	15.096.691	4,9%

3.2 Bijdragen / subsidies overige overheden

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	44.960	51.000	38.709

Totaal bijdragen / subs overige overheden

44.960	51.000	38.709
--------	--------	--------

Specificatie

3.2.2.2 Gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	44.960	51.000	38.709
<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>	<u>44.960</u>	<u>51.000</u>	<u>38.709</u>

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
44.960	38.709	16,1%

3.5 Overige baten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.5.1 Opbrengst verhuur	5.270	2.500	3.120
3.5.2 Detachering personeel	134.175	119.122	127.768
3.5.10 Overige	170.848	25.000	128.235

Totaal overige baten

310.293	146.622	259.123
---------	---------	---------

Specificatie

3.5.10 Cultuureducatie met kwaliteit	43.375		29.550
Bijdrage Passend Onderwijs	78.427		31.685
Diversen	49.046		67.000
<u>Totaal overige baten, overig</u>	<u>170.848</u>		<u>128.235</u>

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
310.293	259.123	19,7%

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten	13.260.171	13.049.016	12.793.338
4.1.2 Overige personele lasten	601.794	468.465	616.860
4.1.3 Af: Ontvangen vergoedingen	467.499	470.000	504.222
Totaal personeelslasten	13.394.466	13.047.481	12.905.976

Specificatie

4.1.1.1 Lonen en salarissen	9.596.833	13.049.016	9.434.534
4.1.1.2 Sociale lasten	1.267.714		1.231.019
4.1.1.3 Premies Participatiefonds	351.403		421.539
4.1.1.4 Premies Vervangingsfonds	541.899		469.715
4.1.1.5 Pensioenlasten	1.502.322		1.236.531
<u>Lonen, salarissen, sociale- en pensioenlasten</u>	<u>13.260.171</u>	<u>13.049.016</u>	<u>12.793.338</u>
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	20.537	23.000	30.686
4.1.2.2 Lasten personeel niet in loondienst	34.487	43.000	52.860
4.1.2.3 Nascholing	217.877	171.015	251.305
4.1.2.3 Schoolbegeleidingsdiensten	17.082	25.000	33.404
4.1.2.3 Premiedifferentiatie Vervangingsfonds	-25.279	0	24.074
4.1.2.3 Overige personele lasten	337.090	206.450	224.531
<u>Totaal overige personele lasten</u>	<u>601.794</u>	<u>468.465</u>	<u>616.860</u>
4.1.3.2 Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds	367.737	350.000	390.617
4.1.3.3 Overige uitkeringen die personeelslasten verminderen	99.762	120.000	113.605
<u>Ontvangen vergoedingen</u>	<u>467.499</u>	<u>470.000</u>	<u>504.222</u>
Gemiddeld aantal fte's	195,88		188,93

31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
13.394.466	12.905.976	3,8%

4.1B Bezoldiging (gewezen) topfunctionarissen

Zie volgende pagina.

Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Voor onze vereniging geldt een bezoldigingsmaximum van 152.000
o.b.v. de volgende complexiteitspunten:

criterium	aantal punten
driejaarsgemiddelde totale baten	4
driejaarsgemiddelde aantal leerlingen	2
gewogen aantal onderwijssectoren	3
totaal aantal complexiteitspunten	9

Leidinggevend topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling of gewezen topfunctionarissen

1 Naam: Dhr. M. Wever
Gewezen topfunctionaris (j/n): nee

	2019	2018
Dienstbetrekking (j/n):	ja	ja
Functie:	directeur/bestuurder	directeur/bestuurder
Aanvang functie (in verslagjaar):	01-01	01-01
Einde functie (in verslagjaar):	19-11	31-12
Taakomvang:	1,00	1,00
Beloning + belastbare onkostenvergoeding:	80.278	86.037
Beloning betaalbaar op termijn:	13.521	13.767
Onverschuldigde betaling bezoldiging:		
Totale bezoldiging:	93.799	99.804
Afwijkend bedrag WNT-maximum:		
Individueel WNT-maximum:	152.000	141.000
Motivering en toelichting ingeval van overschrijding bezoldigingsnorm:	n.v.t.	n.v.t.
Overeengekomen uitkering wegens beëindiging dienstverband:		
Onverschuldiging betaalde ontslaguitkering:		
Totaal uitkering wegens beëindiging dienstverband:	0	
Uitkering betaald in het verslagjaar:	0	
Individueel WNT-maximum ontslaguitkering:		
Voorgaande functie:		
Jaar einde dienstverband (JJJJ):		
Motivering en toelichting ingeval van overschrijding ontslaguitkeringsnorm:		

2 Naam: Dhr. S. Boonstra
Gewezen topfunctionaris (j/n): nee

	2019	2018
Dienstbetrekking (j/n):	ja	
Functie:	waarn. bestuurder	
Aanvang functie (in verslagjaar):	01-09	
Einde functie (in verslagjaar):	31-12	
Taakomvang:	0,80	
Beloning + belastbare onkostenvergoeding:	20.992	
Beloning betaalbaar op termijn:	3.351	
Onverschuldigde betaling bezoldiging:		
Totale bezoldiging:	24.343	
Afwijkend bedrag WNT-maximum:		
Individueel WNT-maximum:	40.644	
Motivering en toelichting ingeval van overschrijding bezoldigingsnorm:	n.v.t.	
Overeengekomen uitkering wegens beëindiging dienstverband:		
Onverschuldiging betaalde ontslaguitkering:		
Totaal uitkering wegens beëindiging dienstverband:	0	
Uitkering betaald in het verslagjaar:	0	
Individueel WNT-maximum ontslaguitkering:		
Voorgaande functie:		
Jaar einde dienstverband (JJJJ):		
Motivering en toelichting ingeval van overschrijding ontslaguitkeringsnorm:		

3 Naam: Mevr. T. Rozeman
Gewezen topfunctionaris (j/n): nee

	2019	2018
(Fictieve) dienstbetrekking (j/n):	ja	
Functie:	waarn. bestuurder	
Aanvang functie (in verslagjaar):	01-09	
Einde functie (in verslagjaar):	31-12	
Taakomvang:	1,00	
Beloning + belastbare onkostenvergoeding:	24.114	
Beloning betaalbaar op termijn:	3.585	
Onverschuldigde betaling bezoldiging:		
Totale bezoldiging:	27.699	0
Afwijkend bedrag WNT-maximum:		
Individueel WNT-maximum:	50.805	
Motivering en toelichting ingeval van overschrijding bezoldigingsnorm:		
Overeengekomen uitkering wegens beëindiging dienstverband:		
Onverschuldiging betaalde ontslaguitkering:		
Totaal uitkering wegens beëindiging dienstverband:	0	
Uitkering betaald in het verslagjaar:		
Individueel WNT-maximum ontslaguitkering:		
Voorgaande functie:		
Jaar einde dienstverband (JJJJ):		
Motivering en toelichting ingeval van overschrijding ontslaguitkeringsnorm:		

(Gewezen) topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700,- of minder

1 Naam:	Dhr. H. Veninga
Functie:	Voorzitter RvT
2 Naam:	Mevr. A Wiegersma
Functie:	Lid RvT
3 Naam:	Mevr. C. Prummel - Ploeger
Functie:	Lid RvT
4 Naam:	Dhr. Y. Kootstra
Functie:	Lid RvT
5 Naam:	Dhr. H. Timmer
Functie:	Lid RvT
6 Naam:	Dhr. J. Bessembinders
Functie:	Lid RvT
7 Naam:	O. Dijkstra
Functie:	Lid RvT

4.2 Afschrijvingen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.2.2 Materiële vaste activa	445.003	435.583	383.015
Totaal afschrijvingen	445.003	435.583	383.015
	31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
	445.003	383.015	16,2%

4.3 Huisvestingslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.3.1 Huurlasten	193.224	191.468	206.374
4.3.3 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	67.531	65.000	76.659
4.3.4 Energie en water	152.654	138.500	119.716
4.3.5 Schoonmaakkosten	147.074	108.800	128.955
4.3.6 Belastingen en heffingen	30.611	28.100	26.702
4.3.7 Dotatie voorziening onderhoud	196.247	196.247	196.248
4.3.8 Overige huisvestingslasten	8.694	25.250	38.854
Totaal huisvestingslasten	796.035	753.365	793.508
	31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
	796.035	793.508	0,3%

4.4 Overige lasten

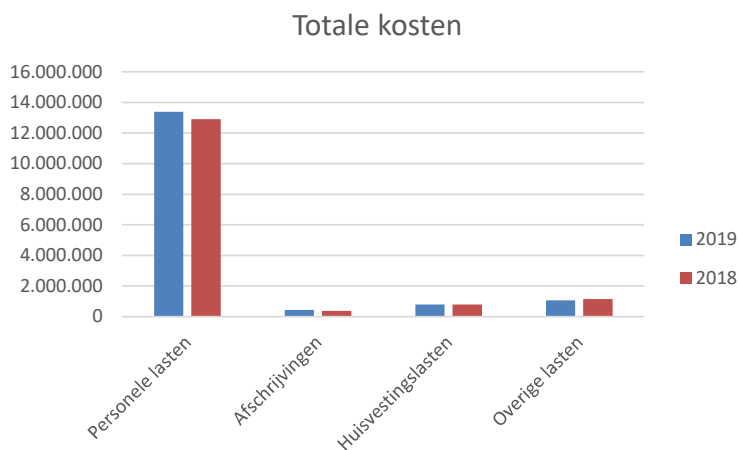
	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	159.796	150.225	158.808
4.4.2 Inventaris en apparatuur	10.648	13.621	18.069
4.4.3 Leer- en hulpmiddelen	558.437	477.991	530.961
4.4.5 Overige	340.845	535.408	438.594
	1.069.726	1.177.245	1.146.432

Onder de administratie- en beheerslasten zijn de kosten voor de accountant verantwoord.

Dit betreft:

	2019	2018
onderzoek jaarrekening	14.205	12.364

	31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
	1.069.726	1.146.432	-6,7%

6 Financiële baten en lasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
6.1 Financiële baten			
6.1.1 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	9.753	10.000	9.360
6.1.3 Waardeveranderingen FVA en effecten	0	0	2.882
	<u>9.753</u>	<u>10.000</u>	<u>12.242</u>
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke lasten	4.089	7.000	5.309
6.2.2 Waardeverminderingen FVA en effecten	13.020	0	0
	<u>17.109</u>	<u>7.000</u>	<u>5.309</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-7.356</u></u>	<u><u>3.000</u></u>	<u><u>6.933</u></u>
	31-12-2019	31-12-2018	toe-/afname
	-7.356	6.933	-206,1%

OVERIGE GEGEVENS

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Schoonmaak

Fonville

Er is een contract met Fonville voor de schoonmaakwerkzaamheden op diverse scholen met een contractuur van 12 maanden die op verschillende data zijn ingegaan en aflopen tussen 01-12-2019 en 01-05-2020. De overeenkomsten worden jaarlijks stilzwijgend verlengd met 1 jaar. Het contractbedrag voor 2019 bedraagt € 87.323,-.

Administratiekantoor

Er is een contract met Akorda Onderwijsdienstverlening voor personele en financiële dienstverlening. Het contract betreft een jaarcontract en wordt na de jaarlijkse evaluatie met 1 jaar verlengd. De contractwaarde voor 2019 bedraagt € 113.470,-.

Reproductie

Met betrekking tot de kopieerkosten geldt een 5-jarig contract met Canon (ingegaan 1 december 2015). De totale contractwaarde bedraagt € 185.640,-.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum is de instelling en de hele maatschappij geconfronteerd met de gevolgen van het coronavirus. Dit zal leiden tot extra kosten. De verwachting van de instelling is niet dat dit zal leiden tot continuïteitsissues mede gezien de bekostiging door de rijksoverheid. De belangrijkste risico's voor de organisatie betreffen de gezondheid van de leerlingen, het personeelsbestand en de kwaliteit van het onderwijs.

Ondertekening door bestuurders

Dhr. R. Brunekreeft
directeur/bestuurder

Ondertekening door toezichthouders

Dhr. H. Veninga
voorzitter RvT

Dhr. Y. Kootstra
Lid RvT

Mevr. A. Wiegersma
Lid RvT

Dhr. J. Bessembinders
Lid RvT

Dhr. O. Dijkstra
Lid RvT

Locatie ondertekening: Stadskanaal
Datum ondertekening:

Overzicht verbonden partijen

Naam: SWV PO22.01
Juridische vorm 2019: Stichting
Statutaire zetel: Groningen
Code activiteiten: 4 Overige

Naam: SWV VO22.02
Juridische vorm 2019: Stichting
Statutaire zetel: Groningen
Code activiteiten: 4 Overige

Bijlage 1   Verslag Raad van Toezicht over 2019

Het is onvermijdelijk dit verslag te beginnen met datgene wat ons in 2019 het allermeest heeft beziggehouden, namelijk de ziekte en het overlijden van onze algemeen directeur Meeme Wever. Vanaf de oprichting van de Scholengroep Perspectief en daarvoor de VPCOZOG was Meeme de leidinggevende en daarmee het gezicht van onze organisatie. Meeme was zich aan het voorbereiden op het hem zo gegunde pensioen. Het heeft niet zo mogen zijn. De Scholengroep `Perspectief heeft in Meeme een kundig bestuurder, maar vooral een aimabel mens verloren, die leefde en werkte voor het P.C.-onderwijs in onze regio.

Tijdens zijn ziekte zijn de werkzaamheden van Meeme overgenomen door Sjoerd Boonstra en Tineke Rozema. De Raad van Toezicht is aan beiden veel dank verschuldigd voor de wijze waarop zij dit hebben ingevuld. Het werk kon doorgaan en de scholengroep en het personeel kon zich blijven wijden aan dat waar we samen voor staan, het bieden van hoogwaardig protestants-christelijk en algemeen bijzonder onderwijs in de regio Zuidoost Groningen.

Per 1 april 2020 zal de heer Rob Brunekreeft zijn taken als directeur- bestuurder van Scholengroep Perspectief volledig gaan invullen. Wij wensen hem veel succes en bovenal Gods zegen toe in zijn nieuwe baan. We vertrouwen op een vruchtbare samenwerking.

Samenstelling Raad van Toezicht

In de samenstelling van de Raad van Toezicht is in 2019 wel iets veranderd. Mevr. C. Prummel en dhr. H. Timmer hebben hun taken in de RvT om uiteenlopende redenen neergelegd. De opengevallen plaatsen zijn ingevuld door dhr. J. Bessembinders en dhr. O. Dijkstra. De huidige Raad van Toezicht kent de volgende leden:

Mevr. A. Wiegiersma
Dhr. J. Bessembinders
Dhr. O. Dijkstra
Dhr. Y. Kootstra
Dhr. H. Veninga

Werkwijze

Ook in 2019 heeft de Raad van Toezicht invulling aan haar taak door middel van een aantal vergaderingen met de bestuurders, de financieel controller en de stafmedewerker onderwijs. In deze vergaderingen wordt het voorgenomen beleid t.a.v. de voortgang van de organisatie in brede zin besproken. Ook worden op deze vergaderingen de verslagen van het directieoverleg, het bestuursoverleg en de GMR behandeld en besproken. De vragen die hieruit voortkomen zijn in voldoende mate beantwoord en de RvT heeft dan ook geen aanleiding gezien, contact te zoeken met andere personen of organen binnen de organisatie.

De RvT is uitermate tevreden zeer over de inzet en het werk mate van alle medewerkers binnen de organisatie. Mede daardoor heeft de Raad van Toezicht ook in 2019 zijn taak naar behoren kunnen vervullen.

Besproken onderwerpen.

Zoals uit het voorgaande moge blijken, komt in de vergaderingen van de Raad van Toezicht een breed scala van onderwerpen aan de orde. De RvT let met name op het beleid t.a.v. de identiteit en de onderwijskwaliteit op de verschillende scholen en uiteraard het gevoerde financiële beleid. De RvT is van mening dat in 2019 door het bestuur een uitstekend beleid is gevoerd op alle terreinen. De RvT is dan ook tevreden met de bereikte resultaten en spreekt de hoop uit, dat het beleid zal worden gecontinueerd in 2020.

Uitvoerende werkzaamheden

De RvT heeft in het schooljaar de werkzaamheden, die statutair bij haar belegd zijn uitgevoerd. Daarbij moet worden gedacht aan de volgende zaken:

- Goedkeuring van de begroting
- Goedkeuring van de jaarrekening
- Goedkeuring van het bestuursverslag
- Goedkeuring van het strategisch meerjarenplan
- Benoeming van de externe accountant
- Fungeren als werkgever voor het bevoegd gezag

Vergoedingsregeling.

De leden van de RvT ontvangen voor hun werkzaamheden een vrijwilligersvergoeding ter hoogte van € 500,- per jaar

Conclusie

Het was een moeilijk jaar 2019, niet zozeer door beleidsmatige perikelen, maar vooral door de persoonlijke omstandigheden en de impact die dit heeft gehad op alle medewerkers binnen de organisatie, maar vooral voor de medewerkers op het bestuursbureau, die voor de tweede keer in relatief korte tijd werden geconfronteerd met het verlies van een geliefde collega. Als RvT willen we dan ook met name deze groep medewerkers complimenteren met de wijze waarop de hun werk hebben gedaan, met name ook voor de wijze waarop is omgegaan met de ziekte en het overlijden van Meeme. Wij zijn bijzonder dankbaar voor de wijze waarop dit is vormgegeven. Uiteraard pas ook een woord van dank voor al onze andere medewerkers binnen onze organisatie, Mede dankzij jullie heeft Scholengroep Perspectief een goede reputatie binnen het onderwijs in onze regio. Ook op deze wijze ervaren wij de zegen van onze Heer en Heiland. Wij bidden om Zijn onmisbare zegen voor 2020.

Namens de Raad van Toezicht,

H. Veninga (voorzitter)

Bijlage 2   Verslag Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad 2019

In dit jaarlijkse verslag blikt de GMR van Scholengroep Perspectief terug op haar werkzaamheden in het schooljaar 2019.

De GMR bestaat op dit moment uit 5 leden, met 2 leden als vertegenwoordiging van de oudergeleding en 3 van de personeelsgeleding. Wij hebben dit jaar afscheid genomen van Harrie Bulk (oudergeleding) en hebben Xander van Hal mogen verwelkomen als nieuw lid van de oudergeleding. Er zijn op dit moment vacatures, één voor een personele bezetting en twee voor een ouder bezetting voor de GMR.

De medezeggenschapsraad (MR) in het onderwijs is het orgaan voor medezeggenschap, voor inspraak en is bij wet geregeld. Het medezeggenschapsrecht is geregeld in de wet medezeggenschap op scholen (hierna: WMS). De verantwoordelijkheid voor het beleid van de school is in handen van het schoolbestuur. Dit beleid is meestal van invloed op de leerlingen, het personeel en de ouders. Zowel ouders als personeel kunnen ook actief meedenken over het beleid, door middel van de medezeggenschapsraad (MR), die elke school verplicht moet hebben. De GMR heeft een reglement, waarin volgens de WMS, haar taken en bevoegdheden formeel zijn vastgelegd.

De GMR vergadert bijna iedere maand. De vergaderingen worden voor een belangrijk deel bepaald door het bestuderen en beoordelen van de stukken die door het College van Bestuur worden aangedragen. Door de verdrietige omstandigheden van dit jaar vonden er minder vergaderingen plaats dan normaal.

Zowel op verzoek van de GMR als van het college van bestuur kan een gezamenlijk overleg worden gepland om toelichting en informatie te geven.

Terugblik van enkele activiteiten van de afgelopen periode:

- Jaarplanning en activiteitenplan opgesteld en afgestemd met bestuurlijke activiteiten
- Instemming op de lief en leed regeling
- Advies op het protocol aanmelding en toelating leerlingen
- Instemming op het protocol Datalekken
- Advies op de vakantieregeling
- Advies op de meerjarenbegroting
- Bestuderen van het financieel beleidsplan/begroting

Ook is er afgelopen jaar weer een MR-cursusavond georganiseerd. Deze is opnieuw, na de prettige samenwerking met 'Ouders van Waarde' afgelopen jaar, door hen verzorgd.

De GMR is actief betrokken geweest bij de sollicitatieprocedure voor de nieuwe bestuurder van Scholengroep Perspectief.

Wanneer er nog vragen zijn, de GMR is per mail bereikbaar via onderstaand mailadres.

Jeroen Delhaas, voorzitter

jeroen.delhaas@sgperspectief.nl